11191

LEIDYKLOS DOVANA
Perduota Liet
Bibliogr Tarnybos

LITH.BIBL.SERVICE
1132 WALNUT STREET,
DANVILLE, ILL.61832

DARBININKAS

L. NR. 53. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. TREČIADIENIS - WEDNESDAY, RUGPIŪTIS - AUG. 4, 1965 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

Po LBJ žodžių: ar Vietnamo laukia Korėjos likimas?

Padidėjo karinė ir diplomatinė veikla dėl Vietnamo. Vieni džiaugiasi, kiti baiminasi, kad auga galimybė nuolaidom, kurios reikštų komunizmo laimejimą.

Prezidento Johnsono kalba dėl Vietnamo liepos 28 buvo labiausiai stebimas savaitės įvykis. Prezidentas pareiškė, kad Vietname Amerikos kariuomenė bus sustiprinta — tuojau pat iki 125,000, paskiau pagal reikalą; naujokų ėmimo mėnesinė kvota pakeliama iš 17,000 iki 35,000; nuo atsarginių šaukimo susilaikoma. Prezidentas kreipėsi taip pat ir J. Tautas, kad paremtų derybas dėl taikos Vietname. Kalba rodė, kad **Amerika stiprins karines jėgas, stiprins diplomatines pastangas susiderėti, tikėdama, jog š. Vietname didėją nuostoliai privers sėsti prie derybų stalo.**

Š. Vietnamas tuojau atmetė J. Tautų pastangas kaip ir Anglijos tarpininkavimą. Tačiau tarpininkavimas tęsiamas. A. Harrimano prikalbintas Jugoslavijos Titas su Indijos min. pirm. Shastri griebėsi iniciatyvos per Nasserį veikti kom. Kiniją ir š. Vietnamą derybom. Akcija, karinė ir diplomatinė, stiprėja.

DIPLOMATINĖS VEIKLOS PRIEKY: A. Harriman

KARINĖS VEIKLOS PRIEKY: gen. W. C. Westmoreland

LBJ ŽODIS AMERIKOJE priimtas palankiai

Palankiai tarp Kongreso narių, tarp daugumos gubernatorių, išskyrus porą. Palankiai net W. Lippmanno, kuris prezidento žodžiuose įžiūrėjo tik "ribotą" karą, susilaikymą nuo karo "didinimo", nuo pramonės centrų bombardavimo š. Vietname. Ir net daugiau: įžiūrėjo prezidento pasižadėjimą vykdyti 1954 Ženevos sutarties principus, o pagal juos visame Vietname turėtų būti rengiamas balsavimas J. Tautų priežiūroje. Tokią poziciją, sako Lipmannas, prieš 10 metų Dulles atmetė.

BET SU RŪPESČIU: ar nebus einama Korejos keliu?

Šį rūpestį labiausiai ryškino D. Lawrence (H. Tribune). Jis įžiūrėjo prezidento kalboje sutikimą baigti Vietnamo karą tokiu būdu kaip Korejos. Jeigu taip, sako Lawrence, tai visos kalbos apie nepasitraukimą veltui. "Priešas žino, kad amerikiečiai yra pačiame gerovės klestėjime; jis prileidžia, kad kelyje į "didžiąją bendruomenę" lengviau pasirinkti malonumus ir prabangas negu siųsti savo vaikus į karą . . ."

Lawrence atkreipia dėmesį, kad **prezidentas savo kalboje visai neužsiminė Sovietų:** nenori jų erzinti ir net tikisi iš jų pagalbos prieš kom. Kiniją. Bet čia Lawrence ir klausia: "O kas gi siuntė technikus ir medžiagas raketų bazėm š. Vietname? Žinia, kad tai buvo rusai. **Tikra tiesa yra ta, kad raudonoji Kinija ir Sovietų Sąjunga šiandien yra įtrauktos į karą prieš J. Valstybes lygiai taip kaip Maskva ir Pekingas kariavo prieš Jungtines Tautas 1950 Korejoje** — Sovietai, duodami karo medžiagas, kaip Sovietų atstovas J. Tautose gyrėsi, ir raudonoji Kinija, siųsdama kariuomenę per Yalu upę tūkstančiam amerikiečių vyrų žydyti".

"Jungtinės Tautos, atsiliepdamos į D. Britanijos ir Prancūzijos diplomatinį spaudimą, susilaikė nuo tiekimo kelių bombardavimo anapus Yalu upės kada raudonieji kinai užpuolė p. Koreją. Šiandien raida atrodo ta pati Vietname, kai Amerikos lakūnai įspėti yra bombardavimą riboti . . ."

"Taip pasauliui gali būti prieš akis kitas pralaimėjimas prieš komunistinį imperializmą".

Paralelė yra, ir kai kurie demokratų kongresmanai **ragina prezidentą Johnsoną vykti į Vietnamą ir baigti karą taip, kaip jį baigė Korejoje Eisenhoweris.** Bet galas gali būti ir kitoks, nes galutinis žodis priklausys nuo prezidento, o dabartinis prezidentas nėra tokis pat kaip Korejos karo laiku prezidentas.

Viltis didesnė nei bet kada....

TĘSIAME AMERIKIEČIŲ SPAUDOS BALSUS APIE PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĘ IR APIE BALTIJOS VALSTYBES

Pavergtų Tautų Savaitės proklamacijoje pavergėjas buvo nutylėtas. Spauda betgi pirštu rodo į Sovietus. Bostono įtakingasis dienraštis **Christian Science Monitor** birželio 16 buvo paskelbęs vedamąjį "Gėda dėl Pabaltijo". Paskelbė taip pat gen. kons. V. Stašinsko padėką už tą straipsnį. Liepos 23 vėl paskelbė str. "Pavergtų Tautų Savaitė". Juo atsiliepė į Pavergtų Europos Tautų Seimo manifesto mintis.

PROF. VITAS MANELIS, buvęs Dotnuvos žemės ūkio akademijos prorektirius, 55 metų, rugpiūčio 2 Chicagoje mirė.

"Negalima, rašo, nejausti gilios simpatijos seimo viltim ir pastangom. Komunistų kontrolė rytų Europoje toli praneša didžiausius ir brutaliausius imperializmo bei kolonializmo pavyzdžius šių dienų žemės rutulio paviršiuje . . ."

"Sutikdami su komunistinio kolonializmo tragedijos įvertinimu, kurį skelbia seimas, ir apgailestaudami, kad šis kolonializmas nepaseka Vakarų šviesesniu pavyzdžiu, mes tikime, kad rytų Europos pavergtom tautom yra viltis didesnė nei bet kada nuo komunistų išsigalėjimo po antrojo pasaulinio karo. Tuo nepranašaujama —bent dabar — greito galo komunistų kontrolei. Bet daugėja ženklai, kad tiek asmeniniai, tiek ir tautiniai akstinai laisvės link daros savaime vis labiau ir labiau jaučiami . . .

"Be to, yra visuotinis sutarimas, kad rytų Europos tautos jaučia augantį troškimą turėti artimesnius santykius su vakarų Europos kraštais ir tautom ir kad tam tikrose ribose daugelis rytų Europos vyriausybių į šį troškimą ima atsižvelgti. Pamažu, bet nuolatos perskeltos Europos dalys siekiasi vien į antrą. Mes abejojame, ar ilgoje distancijoje kas nors gali šį vyksmą sulaikyti".

•

Philadelphijos **Inquirer** liepos 19 plačiai aprašė Pavergtų Tautų Savaitės iškilmes. Minėjo, kad iškilmių komitetas pageidavo vietoj mirusio A. Stevensono atstovu Jungtinėm Tautom Nixono. Tame pat nr. atskiru straipsniu laikraštis vertino Kosygino ir Suslovo kalbas Rygoje ir Vilniuje. Priminė Kosygino pareiškimą Rygoje, kad politikoje kaip ir fizikoje "kiekvienas veiksmas susilaukia atitinkamo atoveiksmio". Kosyginas manė, kad "atoveiksmio" susilauks Amerikos "veiksmas" Vietname. Laikraštis pasisako laukiąs atoveiksmio į Sovietų "veiksmus":

"Mes laukiame 25 metai atoveiksmio į Sovietų įvykdytą trijų suvereninių kraštų pagrobimą . . . Mes esame beveik tikri, kaip ir Kosyginas, kad laukiamasis atoveiksmis kurią dieną bus, o tam tikra prasme, gal būt, jis jau ir yra . . . Nes nors Kosyginas tebegali kalbėti Rygoje, Latvijoje, Michail Suslovas, prezidiumo atstovas, Vilniuje, Lietuvoje, ir Sovietų prezidentas Anastas Mikojanas Tallinne, Estijoje, — jų visų kalbose yra kitimo ženklai charakteryje paties komunizmo, kurio vardu jie įvykdė neteisėtą agresiją prieš ketvirtį šimtmečio . . . Jie vėl žada drastiškas atmainas marksistinėj-leninistinėj ūkio struktūroje, jie vėl šaukiasi (beveik maldauja) pritarimo, žadėdami daugiau ir geresnių prekių vartotojam.

"Ta diena ateis.

"Ji negrąžins tūkstančių lietuvių, estų ir latvių, kurie buvo išvežti į vergų darbo lagerius Sibire . . .

Bet ji bent padės įrodyti tai, ką komunizmo priešininkai seniai tvirtino: kad totalistinės valdžios perleidimas komisaram ir biurokratam tiek namie, tiek pavergtuose kraštuose, t.y. prie Baltijos jūros, garantuoja neveiksmingumą, korupciją, sustingimą iki tokio laipsnio, kuris prilygsta tragedijai. Tatai iš tikrųjų šaukiasi "atoveiksmio".

Šiuose balsuose rodomas optimizmas. Jis remiasi dviem evoliucijos žymėm: **augančiu komunistinės sistemos išsigimimu, augančiu pavergtųjų ilgesiu jungtis su vakarų Europa.**

MEDICINOS GLOBA nuo 65 metų

Medicininės globos įstatymas buvo pasirašytas liepos 30 ir pradės veikti nuo 1966 liepos 1. Juo gali naudotis tik sulaukę 65 metų. Galės trejopai naudotis: ligonine, sveikatos namais, slaugymo patarnavimais savo namuose.

Ligoninėn priimamas pagal gydytojo sprendimą. Pradžiai turės sumokėti 40 dol. ir toliau nemokamai laikomas 60 dienų nemokamai maitinamas ir nemokamai gaudamas vaistus. Bus laikomas dar kitas 30 dienų, bet turės mokėti po 5 dol. dienai.

Ligonis, išbuvęs bent 3 dienas ligoninėje, gali būti perkeltas į sveikatos namus 100 dienų. Už pirmas 20 dienų jis nieko nemoka, paskui po 5 dol. dienai.

Paleistas iš ligoninės ar sveikatos namų gali būti lankomas slaugių namie 175 kartus nemokamai.

Bet į tą medicininę globą neįeina dantų gydymas, transportas į ligoninę, tyrimai laboratorijose. Tam veikia kita programos dalis. Norėdamas ja naudotis, asmuo turi mokėti kas mėnuo po 3 dol. Bet ir toje programos daly neįeina dantų gydymas, akiniai, ortopediniai batai, sveikatos eilinis tikrinimas.

Graikai imasi vėl žaidimų

Graikijoje vyriausybės krizė nesibaigia. Prasidėjo nuo liepos 15, kada karalius atleido min. pirm. Papandreou ir paskyrė naują — Athanasiadis Novas. Atleistasis organizuoja gatvėse minias ir nori grįžti. Konfliktas kilo, kad Papandreou ėmė atleidinėti iš kariuomenės vadovybės karaliaus šalininkus ir skirti savuosius. Sakoma, kad Papandreou noris tokio režimo kaip Nasserio.

— **Vokietijoje** burmistras W. Brandt, socialdemokratų kandidatas į kanclerius, pareiškė, kad jei bus išrinktas, sieks taikos derybų su Maskva.

— **Amerikoje** monetos be sidabro per porą savaičių pasirodys 25 cn., kitų metų pradžioje 10 cn. kiek vėliau 1966 pusė dolerio.

— **Prieš 20 metų** rugpiūčio 9 numesta atominė bomba į Hiroshimą.

— **Sovietuose** pagal spaudoje leidžiamus gandus numatoma Chruščiovą jungti į vyriausybės patarėjus.

— **Naujokų ėmimą** padidins nuo rugsėjo, o nuo spalio jau ims pilną 35,000 skaičių. Būsią šaukiami 19-25 metų amžiaus.

— **Valst. sekr. Rusk** paaiškino, kad bombardavimo š. Vietname Amerika nesustabdys; kad nacionalinės Kinijos kariuomenės netelks į Vietnamą.

...bet visko permaža

Medicinnės globos įstatymas palies 19 mil. amerikiečių — 9 proc. visų gyventojų, nors ligoninėse 65 metų amžiaus žmonių yra 27 proc. visų ligoninių. Įstatymą vykdant tas skaičius pakils iki 40 proc. Reikės naujų ligoninių, naujų sveikatos namų, naujų slaugių ir t.t.

Ligoninėse dabar jau trūksta 150,000 lovų, sveikatos namuose 321,000 lovų. Tokių namų dabar yra 9,700, iki 1970 jų reikės 40,000.

Slaugių paruošiama kasmet 30,000 apie 1970 jų reikės 53,000 kasmet. Dabar jų yra 582,000.

Gydytojų 1964 buvo 289,200-149 gydytojai 100,000 gyventojų. Tokia proporcija buvo ir 1950. Bet trūksta dar ir gydytojų — ligoninėse jų vietos užpildytos 80 proc. Esą blogiausia, kad gydytojai susisipiete didesniuose miestuose; labai jų trūksta užkampiuose.

Amerikos pradinė kaina....

Valstybės sekr. Rusk paragino senato užsienių komisijos pirmininką Fulbrightą skubiai patvirtinti sutartį su Sovietais dėl konsulatų. Rugpiūčio 3 sutartis buvo patvirtina, prieš pasisakius tik sen. Bourke B. Hic enlooperiui. Tai Amerikos palankumo ženklas.

Maskva nori didesnės

Ženevoje nusiginklavimo konferencijoje Sovietų atstovas Carapkinas rugpiūčio 3 nurodė kainą už sutikimą uždrausti atominių ginklų davima tiem, kurie jų negamina. Būtent: Amerika turi pasitraukti iš Vietnamo, turi panaikinti visas savo karines bazes kituose kraštuose.

— **Kipro byla** vėl Saugumo Taryboje. Skundžia Turkija ir Kipro vyriausybė viena kitą.

— **Amerikos Balso** direktorium paskirtas NBC reporteris Baltuosiuose Rūmuose John W. Chancellor vietoj pasitraukusio Henry Loomis.

— **N. Y. Times ir kt.** rašo apie padidėjusias galimybes derėtis dėl Vietnamo.

— **Anglijoje** naujas konservatorių vadas Edward Heath sustiprino kovą prieš darbiečio Wilsono vyriausybę.

DIENOS VEIDAI: kodėl taip varosi prieš sekretorių Rusk?

Dean Rusk ramiausias žmogus, o apie jį dabar daugiausia kalbama. Buvo leidžiami spaudoje gandai, kad jis bus išimtas iš valstybės sekretoriaus pareigų ir perkeltas į J. Tautas— vietoje A. Stevensono, dar jam gyvam esant. Prezidentas gandus griežtai atmetė. Jau Stevensonui mirus apie Rusk vėl prabilo velionis prezidentas J. Kennedy savo patarėjo ir biografo Arthur Schlesingerio knygos tvirtinimais. Esą Kennedy laikęs Rusk geru diplomatijos techniku, galinčiu gerai formuluoti, bet negalinčiu nei apsispręsti nei politikai vadovauti; vengiančiu savo nuomonę pareikšti. Vyriausybės pasitarimuose Rusk buvęs panašus į Buddą. Kennedy rengęsis 1964 Rusk iš valstybės sekretorių atleisti.

Schlesingerio raštas sukėlė pačiam autoriui nepalankias reakcijas Kongrese ir spaudoje. R. Spivack (Journal American) tiesiog rašė, kad nebe pirmas kartas Schlesingeriui griebtis insinuacijų ir šmeižtų. Kodėl akcija prieš Rusk kaip tik dabar? Netiesiogiai atsako A. Stevensono pareiškimas, kad jis buvęs spaudžiamas pasitraukti iš Jungtinių Tautų protestui prieš Johnsono politiką Vietname. Tie, kurie spaudė Stevensoną, negalėjo būti patenkinti, kad iš pareigų nepasitraukia Dean Rusk, kaip pasitraukė Schlesingeris, Sorensenas, Salingeris.

Kennedy sekretorė Evelyn Lincoln liudijo (Sat. Ev. Post), kad prezidentas Kennedy vertino Schlesingerį kaip patarėją, bet suprato, jog Schlesingeris jį remia tik dėl to, kad laikė prezidentą geriausiu įrankiu jo liberalinėm idėjom plėsti, bet mieliau būtų buvęs patarėju "prezidentui" Stevensonui.

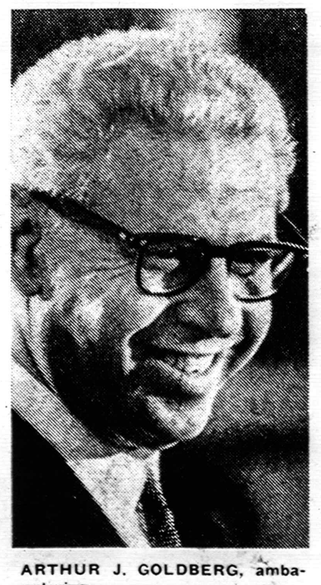

ARTHUR J. GOLDBERG, ambasadorius

ARTHUR J. GOLDBERGAS: konkurentas Kennedy?

Vyriausiame teisme Goldbergas gavo 39,000 dol., dabar, kaip Amerikos atstovas J. Tautose, gaus 30,000. Kodėl jis pasirinko "pigesnį" darbą? Tvirtinama, kad jo veržlus ir kovingas charakteris labiau tinka J. Tautų kovos arenai, o ne teismo suolui. Tuo kovingumu jis skiriasi nuo Stevensono. Alsopas (H. Tribune) ir kiti mano, kad J. Tautos bus nauja pakopa Goldbergo karjerai: kandidatas į New Yorko gubernatorius, kandidatas į viceprezidentus, o jėzuitų laikraštis "America" pakėlė ir į prezidento kandidatus. Tuo atžvilgiu Goldbergas darosi konkurentas H. Humphrey, o dar labiau Robertui Kennedy New Yorke. Esą, su R. Kennedy jie dideli draugai, bet politikoje, kai interesai susiduria, gali virsti varžovais.

N.Y. Times patenkintas, kad Goldbergas bus Stevensono vertas papėdininkas. Jewish Press patenkintas, kad esą pirmas žydas (emigranto iš Rusijos, Chicagos vaisių ir daržovių skurdaus pirklio sūnus) esąs tokiose aukštose pareigose ir Amerikos vardu galįs organizuoti pasaulio taiką.

ABE FORTAS, teisėjas

ABE FORTAS: teismo linija bus ta pati

Goldbergo vietoj vyriausiame teisme pasodintas Abe Fortas. Times patenkintas paskyrimu: vėl žydas, vėl liberalas, taigi liberalų persvara teisme bus išlaikyta. Be to, santūrus, taktingas. Aiškėjo ir kitas paskyrimo motyvas — Abe Fortas jau 30 metų yra Johnsono asmeninis draugas ir jo biznio teisinis patarėjas, 1948 padėjęs jam ir rinkimus laimėti teismo keliu.

Tik Kongrese kilo priekaištų — esą jis buvęs Johnsono šeimos piniginių operacijų dalininkas, netgi Bakerio patarėjas. Rimčiau atsiliepė D. Lawrence (H. Tribune), kritikuodamas sistemą skirti vyr. teismo narius ne teisminiais, bet politiniais motyvais. Tokis esąs ir Abe Fortas skyrimas.

APIE MARSĄ gražūs mitai sugriuvo

Liepos 29 buvo paskelbti ir kiti 18 vaizdų iš Marso, kuriuos perdavė Mariner 4. Iš vaizdų padarytos išvados, kad Marsas labiau panašus į negyvą Mėnulį negu į gyvą žemę. Jo paviršius taip pat pilnas kraterių, spėjama nuo kritusių meteoritų. Marse nėra vandens, reikalingo žmogaus gyvybei. Jokio ženklo apie žmogaus buvimą Marse. Jokių ženklų apie kanalus. O buvo spėliojama, kad kanalai esą žmogaus rankų padaras, rodąs Marse gyvenant žmones, sukūrusius aukštą civilizaciją. Buvo fantazuojama, kad iš Marso tie žmonės siunčia ženklus į žemę, o kada nors surengsią dar ir invaziją į žemę. Mariner vaizdai iš Marso visas tas legendas ir mitus sugriovė. Sustiprėjo mintis, kad saulės sistemoje tik viena žemės turi žmogaus gyvybei reikalingas sąlygas. Bet galutinį žodį pasakys dar žmogus, kuris tikisi 1970 nukeliaus į Marsą.

Ak tas dėdė - sukruvino mano gyvenimą

Dėdė iš Amerikos (3)

Politbiure Aleksį išlaikė šešias valandas. Pasikartojo ta pati scena, kaip ir milicijos būstinėje: klausimai, atsakymai, įspėjimai, grasinimai. Dar nufotografavo jį iš priekio, iš profilio, kaip kokį kriminalistą. O lempa į akis buvo dar didesnė ir stipresnė. Vakare vėl šeimoje, su vaikais ant kelių. Tačiau Aleksio nervai neišlaikė: savaitės gale abu su žmona nutarė pasigerti iškilmingai —šį kartą ne alumi, o vynu. Restoranas turėjo pašaukti miliciją, kad juodu palydėtų namo.

Sekantį pirmadienį vėl šaukimas. Šį kartą į užsienių reikalų ministeriją. Tuoj Aleksiui šovė į galvą mintis: špionažas, įtartini santykiai su užsieniečiais? O gal dėl tų cigarečių, kurias kartais gaudavo iš amerikiečių, kai taisydavo lemputes jų kambariuose? Vidurdienyje įeina Aleksis į puikų užsienių reikalų ministerijos kambarį, išklotą kilimais. Jį įveda galionuotas tarnas. Ant sienų kabą paveikslai niuriai žiūri į nusikaltėlį. Pagaliau atsiveria durys, ir jaunas diplomatas įsiveda Aleksį į savo kabinetą, mandagiai parodo minkštasuolį sėstis. Veltui Aleksis žvalgosi aplinkui, ieškodamas lempos. Yra tik mažutė ant rašomojo stalo, bet nedega. O ir užžiebta nepajėgtų svilinti akis. Valdininkas pakartoja: ''Prašau sėstis, sėskitės ir nusiraminkite". Pirmasis klausimas gana klastingas: "Ar turite dėdę Amerikoje?" Pasižiūri į popierius ir tęsia: "Jurgis Aleksis, ar ne taip vadinasi jūsų dėdė? Emigravo į Bostoną 1915 m. Užsiėmimas: tekintojas, ar kas panašaus". Aleksio galvoje tuojau formuojasi mintis; "Kažin kiek man užkraus, kokį paragrafą pritaikys? Tarnavimas amerikiečiams per gimines? Giminių nusikaltimas prieš proletariatą?" Kada šiek tiek atsigauna ir jau gali sumegzti žodį, sako: "Taip, turėtų kažkur būti vienas dėdė. Taip kalbėdavo namieje, kai buvau mažas... Praėjo jau tiek metų... niekuomet nesusirašinėjome, manėme, kad jau seniai miręs." Diplomatas atlaidžiai nusišypso ir padrąsina: "Turėti dėdę Amerikoje nėra joks nusikaltimas. O paskui jūsų dėdė yra turtingas. Jis pereitą mėnesį mirė ir paliko 100, 000 dolerių. Jūs vienintelis to palikimo paveldėtojas. Ar ne graži naujiena?" Aleksis nežino ką sakyti. Jis laukė, kad viskas baigsis koncentracijos stovykla, o štai dabar milijonierius. Bet ir pinigai gali pražudyti. Stambus palikimas socialistiniam proletarui yra jau dėmė, sunkus nusikaltimas.

"Matote, sako valdininkas, pilnos sumos negausite. Yra palikimo mokesčiai, taksos, valiutos nuostatai. Kapitalistai yra kraujo dielės, bet mūsų atstovybė New Yorke gins jūsų teises. Gal būt, grynais pasiseks gauti 50,000. Dabar grįžkite prie savo darbo. Kai reikės, pašauksime".

Galima įsivaizduoti, kokios buvo Aleksio naktys tenai tame rūsyje su įkyriu seniu už užuolaidos. Juk šimtas tūkstančių, o net ir penkiasdešimt, nesimėto pakelėmis nė Vakaruose. Įsivaizduokime, ką tai reiškia, kur valstybė yra visagalis ponas.

Praslinko ilgi šeši mėnesiai. Aleksis pradėjo visą reikalą primiršti. "Greičiausia buvo klaida", kartojo savo žmonai, ir Rožė jam pritarė. Bet užsienių reikalų ministerija veikė. Diplomatas vėl pasišaukė Aleksį, paprašė sėstis į minkštasuolį ir linksmas pranešė, kad pinigai jau atvykę: 50,000 dol. — lygiai pusė, kaip buvo pramatyta. Jėjo sekretorius su pundu dokumentų. Aleksis turėjo pasirašyti juos pilnu vardu ir pavarde. Grąžindamas plunksną, kurią jam paskolino parašui, pagalvojo: "Dabar žiūrėsiu, ar iš tikrųjų atiduos man tuos pinigus". Jis nebuvo tikras, bet viskas susidėjo tokiu keistu būdu, kad buvo galima tikėtis. "Štai, tarė diplomatas, — kai kambaryje pasiliko vienu du,— valdžia mano, kad tiek dolerių jūs net nežinotumėte, kaip sunaudoti. Norėdami jums pagelbėti naudotis palikimu, mes suradome išeitį, kuri pašalina bet kokias kliūtis. Jei sutinkate, mes mokėsime jums pensiją. Sakykim, 50 rublių mėnesiui. Pati suma liks banke, ir jūs gausite iš jos dalimis kas mėnesį". Aleksiui neliko kitos išeities: jis tuojau su pasiūlymu sutiko. Suma, pridėta prie jo mėnesinės algos — irgi 50 rub. — leido pramatyti puikią ateitį.

Sekančią naktį lovoje pašnibždoms kalbėjo žmonai: "O mes vis netikėjome. Argi nepuiku? Dabar tu galėsi nusipirkti, ką tik norėsi. Gavome palikimą, esame turtingi".

Bet tuo dar ne viskas: trūksta pabaigos, epilogo. Viešbutyje, kur jis taisė laidus ir elektros lemputes, amžinai perdegusias, buvo suruoštas Aleksio pagerbimas. Jį surengė viešbučio direkcija. Dalyvavo visi: nešikai, kambariniai, keltuvo berniokai, net virėjai. Gėrė alų ir jogurtą. Ant stalo pasirodė kotletų, nors pirštus laižyk — su pipirų padažu. Kažkas atsistojo ir pasiūlė visiems išgerti už Aleksio sveikatą.

Sekantį rytą Aleksis buvo iš darbo atleistas.

"Vaikine, tu mane suprask," dėstė viešbučio vedėjas; "Kaip aš galiu tave laikyti? Tu esi dabar kapitalistas, gyveni iš palikimo. Ką pasakys partija ir draugai, kurie laukia darbo ir tarnybos? Socializmas saugoja teisingumą. Tu turi pasitraukti."

Ir Aleksis pasitraukė. Dabar jis gyvena iš 50 rublių pensijos, kurią bankas išmoka jam kiekvieno mėnesio galė. O kiekvieną dieną, septintą valandą ryto, prisistato tie, kurie vadovauja priverstiniams darbams, ir išsiveda Aleksį ravėti piktžolių miesto parke arba iškrauti duonos ir daržovių bendrose krautuvėse. Kiekvieną rytą milicininkas pasibeldžia ir neprašytas įeina šaukdamas: — "Darmojiede, greičiau judinkis. Palikimas tave sugadino, stenkis taisytis".

Aleksio gyvenime niekas nepasikeitė: žmona eina į fabriką, vaikai į mokyklą; o ir senis yra ten pat už užuolaidos. Virtuvėje indai kabo ant sienos surišti retežiu ir užrakinta spyna. Šeštadieniais Aleksis vedasi po ranka žmoną pasigerti. Kai jau nuo kelių alaus stiklų įkaista, ima murmėti: "Velnias tas kapitalistas dėdė! Nemokėjo sunaudoti pinigų ir dabar sukruvino mano gyvenimą..."

Iš šios istorijos geras režisierius galėtų susukti įdomų filmą. O ir vardas jam rasti nesunku: ''Septintas įsakymas: Vok, bet ne viską".

Spaudai paruošė
Dr. V. Mar.

ŽEMAIČIŲ KALVARIJA atlaidų metu nepriklausomos Lietuvos laikais.

Pakeistas Žemaičių Kalvarijos vardas

Gautam laiške iš Lietuvos rašoma, kad pakeistas Žemaičių Kalvarijos miestelio vardas ir pavadinta Varduva.

Jau anksčiau sovietinėje spaudoje buvo balsų, kad reikia pakeisti miestelio vardą. Komunistam per daug nepatiko krikščioniškas miestelio vardas, buvo siūloma grąžinti Gardų vardą.

Anksčiau Ž. Kalvarija buvo vadinama Gardais. Ten buvo pilis, kuri minima Mindaugo aktuose. Vysk. J. Tiškevičiui 1639 įsteigus Kryžiaus Kelių stotis, vietovė pavadinta Žemaičių Kalvarija..

Varduva yra upė, kuri teka per Ž. Kalvariją. Ji prasideda tose apylinkėse, bėga pro Sedą, Renavą ir įsilieja į Ventą.

ATLAIDAI ŽEMAIČIŲ KALVARIJOJE

Šiemet didieji Žemaičių Kalvarijos atlaidai, kurie būna nuo liepos 1 iki 12, prasidėjo liepos 2 ir tęsėsi iki 11. Laiške iš Lietuvos rašoma, kad ir prie dabartinių aplinkybių iki liepos 11 dieną ir naktį užė minios, buvo ekskursijų su savo 4 dūdų orkestrais. Žmonių buvo atvykę ne tik iš visos Lietuvos, bet ir iš Latvijos.

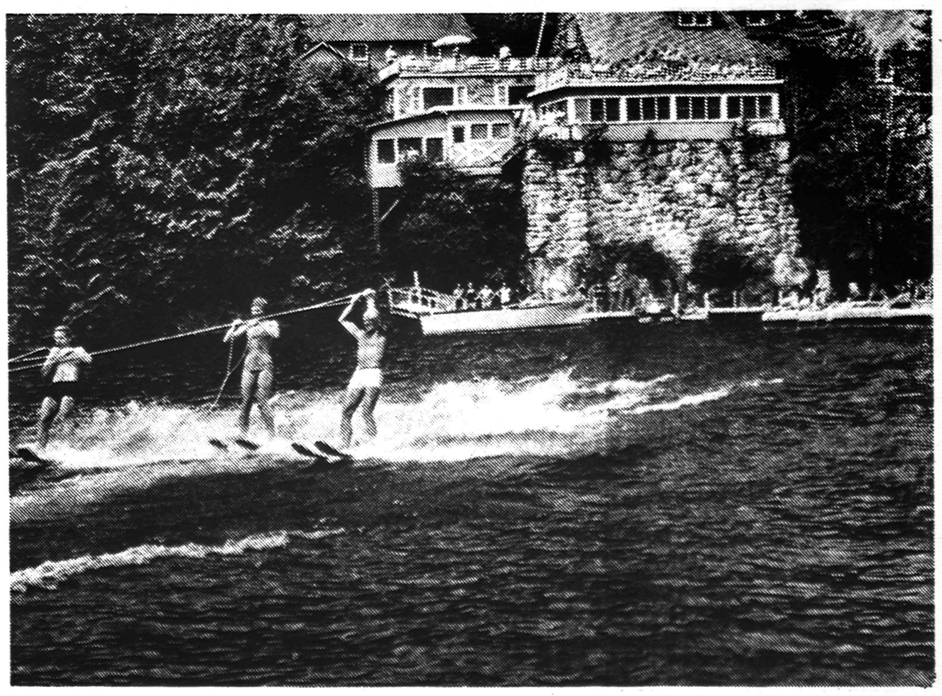

VANDENS ski šventė Blue Water Manor vasrvietėje prie George ežero. Viduryje startuoja Daina Šukytė, vasarvietės savininkų anūkė. Vasarvietės telefonas 518 NH 4-5071. Nuotr. V. Maželio.

SPAUDA

Kokie dabar atlyginimai Lietuvoje

Laisvėje liepos 16 ir 27 Alekas Mitchelis aprašinėjo savo kelionę po Lietuvą. Aprašymuose minėjo patirtas uždarbio ir prekių bei produktų kainas. Keletas jo nurodomų skaičių tiem, kurie nori palyginti Lietuvoje kainas su darbo žmogaus pajamom ar darbininko uždarbį Lietuvoje ir Amerikoje ar net dabartinius uždarbius ir nepriklausomos Lietuvos laikų uždarbius.

Gydytojos uždarbis:

Liepos 16 Mitchelis pasakojo, kad jo sesers duktė yra gydytoja Panevėžio ligoninėje. "Per mėnesį bendrai gauna 142 rubliius, bet kada išskaito nuo pajamų mokesčius, dar lieka 125 rubliai. Per šešerius metus mokėsi daktaro mokslo".

Liepos 27 pasakojo apie kitą sesers dukrą, kuri uždirbanti 110 rublių; kai išskaito, jai dar lieka 96 rubliai mėnesiui. Kurie uždirba mėnesiui 60 rublių, tiem neišskaito.

Uždarbis kolchoze:

Antakalnio "kolūkio nariai pereitais metais turėjo vidutiniškų pajamų po du kilogramus grūdais ir 90 kapeikų pinigais už darbadienį".

Maisto kainos:

Vilniaus krautuvėse "sviestas 3.50, duona 18 kapeikų balta 76 kap., cukrus 78 kap. už kilogramą" (Mitchelis čia paaiškina, kad "Vienas kilogramas turi amerikoniškus 2 ir penktadalį svaro). "Kiaušinių tuzinas buvo rublis ir 20 kapeikų".

Anykščiuose: rugių centneris 11 rublių, bulvių centneris 3.50 rublių, sviesto kilogramas nuo 2.80 iki 3 rublių, pieno litras 24 kap.

Drabužiai, avalynė:

Vilniuje kostiumas "iš prastos medžiagos kainuoja nuo 45 iki 75 rublių. Žieminis apsivilkimas (overkotas) vidutiniai — 75 rubliai". "Čeverykai iš Čekoslovakijos... vyrams nuo 24 iki 35 rublių, moterims nuo 19 iki 25 rublių".

"Televizorius 348 rubliai".

Vertinant uždarbio perkamąją galią išeina: už gydytojos mėnesinį atlyginimą galima nusipirkti 6 poras batų; už fabriko darbininko atlyginimą mėnesiui galima nusipirkti kostiumą ar apsiaustą, arba dvi-tris keturias poras batų.

Kolchozininko atlyginimą paverčiant pinigais, išeina už darbadienį 1.12 rublio (11 rublių dalyti iš 100, dauginti iš dviejų ir pridėti minėtą piniginį atlyginimą 90 kap.).

Toki duomenys pagal komunistinio laikraščio informaciją.

Papildoma informacija apie uždarbius:

Į Laisvę žurnalas Nr. 37-8 davė gausios medžiagos apie ūkinį gyvenimą Lietuvoje. Žurnalas nurodo komunistinių "Valstiečių laikraščio" ir "Komunisto" duomenis, pagal kuriuos eilinis kolchozininkas turi per metus 200-300 darbadienių. Tad jo uždarbis pagal Mitchelio minėto Antakalnio kolchozo normas išeitų metam 224-336 rubliai.

Tas pats iš "Valstiečių laikraščio" ir "Komunisto" duomenų daro išvadą: "Prastesnių žemių kolchozai už darbadienį kolchozininkams tepajėgia konkrečiai atlyginti 0.8 kg. grūdų ir 14 kapeikų arba 1.5 kg. grūdų ir 5 kapeikas".

Dabartinio atlyginimo perkamoji galia palyginti su nepriklausomos Lietuvos laikais.

Į Laisvę informuoja: "1939 metais vidutinio uždarbio darbininkas galėjo už mėnesinį atlyginimą nusipirkti 2 kostiumus arba 130 svarų sviesto arba 430 svarų jautienos.

1962 aukšto uždarbio darbininkas galėjo už savo mėnesinį atlyginimą nusipirkti pusę kostiumo arba 70.5 svarų sviesto, arba 148 svarus jautienos (jei gautų).

— **Gub. Rockefelleris** pareiškė, kad jis 1968 nebus kandidatas į prezidentus.

REZOLIUCIJOMS REMTI KOMITETO vadovybė posėdžiauja. Iš k. į d. pirm. L. Valiukas, A. Rejns — latvis, B. Lembergaitė, B. Nurman — estas, A. Kalm — estas, J. Jodelė, I. Mažeikaitė ir izd. A. Petrauskas.
Nuotr. L. Kančausko

Lietuviškas kryžius Italijos Alpėse

Liepos 25 dieną saleziečių vasarvietėj, Alpėse, buv pašventintas lietuviškas kryžius, skirtas paminėti 25 iems lietuvių kančios ir kraujo metams.

Kryžius bus 7 m. aukščio, panašus į New Yorko pasaulinės parodos lietuvių kryžių. Stovės pakelėj prie lietuvių saleziečių vasaros stovyklos, gražiajam Aostos slėny, netoli Monblano, prieš pat Alpių karalaitį Červiną - Matterhorną. Jis bylos patiems lietuviams, ypač gi jaunimui, ir gausiems vasarotojams bei pakeleiviams, apie Lietuvos kankinius, apie lietuvių ištikimybę, apie jų meilų laisvei ir savajam kraštui.

T. P.

— **Kongresm. Lindsay**, kuris yra pasiūlytas liberalų, dabar turįs galimybę laimėti rinkimus 50:50. Demokratai dar nepaskyrė savo kandidato. Daugiausia kalbama apie Paul Screvane, tarybos pirmininką.

— **Čekoslovakijoje** Prahos arvysk. F. Tomasek neleidžiama vienam kalbėtis su lankytojais. Leidimai eiti kunigo pareigas teduota 1,000 kunigų, kiti paversti eiliniais darbininkais.

Norite geros meniškos fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
Įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

Tel. HYacint 7-4677
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

LITAS Investing Co. Inc.

kviečia

Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5½%)
Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui

Dėl prospekto ir kitais reikalais:
V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N. Y.; HI 1-6799
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0...

Darbo valandos: šiokiadieniais 6 - 9 val. vak.; šeštadieniais 9 - 4 val

FOTOGRAFAS
Romualdas Kisielius

Tarptautinės Fotografų Sąjungos narys, baigęs Amerikos kariuomenės foto mokyklą. Jums už prieinamiausią kainą atliks visokius fotografinius darbus.

Dėl susitarimo skambinti — GLenmore 2-0029

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUŽINSKAS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGSČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiui — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užeikite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New Yorke — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047 (Tarp 85 - 86 g-vių)
Ridgewoode — 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
Astorijoje — 28-28 Steinway St. — AS 4-3210
Hempsteade — 310 Front Street — IV 3-5540
Flushinge — 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights — 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDELIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai lietuviškia redakcijos nuomone. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ką matė ir girdėjo Baltijos sostinėse

N. Y. Times liepos 22-26 korespondentas Maskvoje Theodore Shabad apvažinėjo Taliną, Rygą ir Vilnių su kitais užsienio korespondentais. Trumpai pažymėjo Estijos sostinėje dainų šventę 25 metų sukakties proga, daugiau kreipė dėmesį į būdingas smulkmenas, laikraštininkam pasakojo ar ką jie patys matė.

Ar skiriasi Ryga nuo Tallinno?

O taip! Latvijos kom. partijos laikraščio "Cina" redaktorius Imars Ivert su pasididžiavimu pristatė Rygą kaip "mūsų tarptautinį miestą", tuo pažymėdamas tautybių mišinį. Rygoje vietos gyventojų tėra 45 procentai, Tallinne 60 proc. Estijos sostinės gatvėse rusiškai mažiau girdėti kaip Rygoje. Stipresnė rusų įtaka Rygoje reiškiasi daugeliu subtilių ženklų. Sakysim, estai, jautrūs stiliui, skoningiau rengiasi kaip rusai, ir jie duoda gatvei antspaudą. Rygoje latviškasis stilius jau skęsta daugiatautės gatvės vaizde. Tallinnas yra architektūrinis deimančiukas šiaurės Europoje. Jo piliečiai su pasididžiavimu veda turistus į patrauklų miesto gotinį centrą. Rygoje šeimininkai pasiūlo lankyti pirmiausia priemiesčius ir tik nereikšmingai nukreipia dėmesį į seno miesto širdį — katedrą, 13 šimtmety statytą, kuri dabar vartojama kaip salė vargonų koncertam.

Savo gyventojų mišrumu ir priemiesčių charakteriu Ryga primena Maskvą. Abiejų miestų statybos stilius nesiskiria.

Estijos ir Latvijos sostinėse buvo švenčiami 25 prijungimo prie Sovietų Sąjungos metai. Estijos sostinėje būtini politiniai šūkiai buvo surašyti nerėkiančiu būdu, smulkiom raidėm, lyg taip, kad negadintų jaukaus miesto stiliaus. Rygoje buvo dideli plakatai pagal geriausius sovietinius pavyzdžius, jie kabojo namų priekyje.

Rygoje valdžios pareigūnai aiškino, kad nauja žemės ūkio programa pirmąsyk per daugel metų duos išteklius sviesto eksportui Georgi D. Gaile, pramonės direktorius, aiškino, kad Latvija nesuranda rinkų tarp kitų sovietinių respublikų, nes jos taip pat padidino gamybą; latviai tad prašė Maskvą, kad ductų teisę sviestą eksportuoti. Korespondentas pastebėjo, kad nepriklausomybės metais Latvija nuolat eksportavo sviestą ir bekoną. Daugiausia į Angliją ir Vokietiją. Bet sovietinėje valdžioje investicijos buvo nukreiptos į elektrinę, cheminę ir kitokią pramonę, skirtą sovietinei rinkai ar eksportui. Sviesto gamyba pieninėse, neskaitant gaminamo namie, 1938-9 siekė 30,000 tonų metam. Sovietų valdžioje sviesto gamybos viršūnė buvo 1960-25,000 tonų, bet nuo tada vėl krito.

Tame pat pasikalbėjime dalyvavęs min. pirmininkas Vitali P. Ruben aiškino, kad Maskvos nutarimas š.m. kovo mėn. duoti daugiau kapitalo žemės ūkiui, pakelti kainas javam ir mėsai bei pienui teigiamai paveiks Latvijos žemės ūkį. Ir Ruben nevengė su sarkazmu atsiliepti apie buvusią Chruščiovo žemės ūkio politiką.

Spaudos žmonės užsieniečiai buvo vaišinami konjaku, bananais ir kitais pietų vaisiais salėje, kurioje kabojo Leninas, iš vienos pusės saugojamas Brežnevo, iš kitos Mikojano. Toje pat vietoje klausiamas apie darbininko pajamas, Gaile aiškino: pramonės darbininkas uždirba 94 rublius (103 dol.) mėnesiui, tarnautojas, inžinierius, technikas 121 rublius (133 dol.) mėnesiui. Jo žinioje dirba 250,000 darbininkų. Tai yra apie 60 proc. darbo jėgos.

Vilniaus staigmenos:

Lietuvos sostinė esanti pilna staigmenų naujai atvykstančiam lankytojui, kuris po valandos kelionės lėktuvu Il-14 iš Rygos pasiekia Vilniaus modernios statybos priemiesčius, supančius miesto centrą — gotinę, renesansinę, barokinę, klasinę statybą iš 15-19 šimtmečio.

Gerame viešbuty, vardu 'Vilnius', laikomame Intouristo, lankytojus sutiko baltaplaukė moteris, prakalbindama elegantiška vokiečių kalba. Aiškėjo, kad ji iš Latvijos iš vokiškos šeimos.

Sensacinis dalykas buvo gauti Vilniaus laikraščių kioske žydišką laikraštį "Birobidzhan Shtern", kuris spausdinamas Birobidžane, žydam skirtoje respublikoj. Tai dviejų puslapių laikraštis, išeinąs tris kartus per savaitę. Jo tiražas 1000. Jis platinamas tik Birobidžano teritorijoje, nors joje gyvena mažiau kaip 1 procentas žydų, kurių visoje Sovietų Sąjungoje esą 2,5 mil. Vilnius — aiškina korespondentas — buvo pagrindinis žydų kultūros centras rytų Europoje prieš vokiečių atėjimą antrojo karo metu. Žydų tada buvo 80,000, dabar 15,000, bet jie daugumas tebekalba žydiškai — "jidiš".

Vilniaus pagrindinėj gatvėj, Lenino alėjoje, yra patraukliai dekoruotų krautuvių ir kavinių. Patalpos erdvios, neperkrautos, patarnavimas mandagus, nuotaika — poilsio. Tai esanti priešybė kitiem sovietų miestam su įtampa ir triukšmu. Prie patrauklios kavinės-restorano, vardu "Dainava", Lenino alėjoje, nematyti įprastinio įrašo: "Laisvų stalų nėra". Skamba garsiakalbiuose populiarių dainų plokštelės. Nei alkoholinių gėrimų nei šokių čia nėra.

Vysk. Pr. Brazį išlydint

Vysk. Pr. Brazys rugpiūčio 6 grįžta į Europą — į nuolatinę savo pastoracijos vietą.

Porą mėnesių pabuvęs Amerikoje, negavo poilsio nei ramybės. Kelionės ir kelionės. Kalbos ir kalbos. Dideliuose būriuose ir mažuose būreliuose. Neatsisakė niekam. Dalyvavo visur, kur buvo kviečiamas. Ir visur paliko gerus įspūdžius, mėgindamas įnešti šviesos ir tyrumo į pritemusius bei susidrumstusius dabarties žmonių santykius bei mintis.

Dvi ypatingai žymėtinos sritys buvo liečiamos jo viešuose ir privačiuose pasisakymuose. Viena — tai Bažnyčios ir tautybės santykiai. Tautybės klausimą laiko mada nori padaryti nepopuliarų. Jį sutapatina vos ne su nacionalizmu, kuriam nėra geros akies nuo Hitlerio laikų. Laiko mada siūlo rūpintis ne tautiniais interesais, bet universaliniais apskritai žmogiškais. Siūlo mažiau kreipti dėmesio į tautinius požymius, tautinių vertybių išlaikymą, o daugiau uoštyti apskritai žmogiškąsias vertybes.

Iš vyskupo Pr. Brazio daugelio kalbų aiškėjo įspėjimas: kas brangina žmogiškąsias vertybes, neturi užmiršti tautinių, nes jos priklauso prie žmogiškųjų; kas nori mylėti žmogų, turi neužmiršti, kad meilės praktika prasideda nuo tų, kurie yra artimiausi — šeima, giminė, tauta. Įsakymas mylėti artimą lyginamas su meile sau — mylėk artimą kaip pats save. Savęs ir saviškių meilė yra matas ir kitiem mylėti.

Pats faktas, kad vyskupas Pr. Brazys buvo paskirtas specialiai lietuvių reikalam, rodo popiežiaus ypatingą rūpestį išlaikyti lieguvių grupės religinį charakterį drauge su tautiniu tos grupės charakteriu.

Tokis Bažnyčios rūpestis yra šviesos pluoštas į kelią, apklotą klaidinančiu gundymu nuvertinti asmens tautinį charakterį.

Antras šviesos pluoštas buvo skirtas santykiam tarp Bažnyčios ir visuomeninių grupių. Bažnyčia siekia susipratimo tarp katalikų ir kitų krikščioniškų tikėjimų asmenų ar net ateistų. Susipratimui pagrindas — pagarba kitam. Dar labiau tokio susipratimo ir sugyvenimo siekia tarp katalikų, esančių skirtingose visuomeninėse grupėse.

Pati Bažnyčia nenusileidžia nė į vieną grupę; nesutapdo savęs nė su vienu sąjūdžiu; nesiima išimtinai vieno sąjudžio mintim atstovauti ar rodyti meilesnį žvilgsnį tik vienai grupei.

Bažnyčia stovi aukščiau ir laimina visuomenines grupes, kurios eina į tą patį visuomeninės ir žmogiškosios gerovės tikslą, nors ir nevienodais keliais bei metodais.

Tokia Bažnyčios, taigi ir lietuvių vyskupų, pozicija sutampa ne tik su dabarties ekumenine dvasia. Ji atsako ir Amerikoje gyvai pluralistinės visuomenės dvasiai.

Šiaip skelbiama dvasia, jei yra vykdoma gyvenime, atneša sugyvenimą.

New Yorko lietuvių organizacijos rugpiūčio 5 rengia atsisveikinimą. Reikia tikėti, bus pasukta nauju keliu: išvengta kalbų tvano (vis su pažadu "ilgai negaišinti" ir prisipažinimu, kad 'Nieko naujo nepasakys'). Vietoje "išsisakymo" būtų prasminga išgirsti paties vysk. P. Brazio paskutinius žodžius. Dėmesys šiom jo mintim bus dalis to dėmesio, su kuriuo seksim jo tolimesnius žingsnius jo naujoje tarnyboje — tarnyboje Bažnyčiai ir Tautai.

VYSK. PR. BRAZYS (v.), birželio 13 atlaikęs pamaldas Vatikano paviljono koplyčioje su komiteto nariais ir garbės svečiais. Nuotr. V. Maželio.

TAIKLI INFORMACIJA APIE LIETUVĄ

Lithuania by Vytautas Vaitiekūnas. Prepared by The Committee for a Free Lithuania. New York 1965, 48 p. Assembly of Captive European Nations.

Dvidešimt penkerių Lietuvos pavergimo metų proga Europos Pavergtų Tautų Seimo išleista V. Vaitiekūno parašyta trumpa vispusiškai apimanti lietuvių tautos gyvenimą informacinė knygelė pažymėta 58 leidiniu. Jos turinį sudaro šeši skyriai: I. Geografija, II. Istorija iki I Didžiojo karo, III. Lietuvos Respublika, IV. Nacių-sovietų sąmokslo auka, V. Po sovietų kolonialine valdžia, VI. Laisvės kova. Knygelės gale pridėtas Lietuvą liečiančios anglų kalba literatūros sąrašas, svarbiausių Lietuvos istorijos įvykių datos, Lietuvos ir pavergtų Rytų Europos tautų žemėlapiai. Viršelyje po plevėsuojančia tautine vėliava juodame dugne Sovietų Rusijos pavergtų ir komunistų valdomų 9 Europos valstybių sąrašas: Albanija, Bulgarija, Čekoslovakija, Estija, Vengrija, Latvija, Lietuva, Lenkija ir Rumunija. Dešiniame kampe apskritime Europos žemėlapis juoda spalva pažymėti pavergti kraštai.

Mažoje knygelėje autorius sugebėjo trumpai apžvelgti Lietuvos geografiją, istoriją, kultūrinį gyvenimą, nepriklausomybės atgavimą ir jos metu padarytą pažangą, pirmąją bolševikų, vokiečių ir antrąją bolševikų okupacijas bei lietuvių tautos kultūrinį ir fizinį naikinimą, tėvynėje pasilikusių partizanų laisvės kovas ir laisvėje gyvenančių pastangas išlaisvinti savo brolius.

Tai bus pirma tokia kondensuota vispusiška informacinė knygelė apie lietuvių tautą kitataučiams ir patiem lietuviam, reikalui esant, pasinaudoti. Tai puikus vadovas įvairių minėjimų proga informuoti angliškai spaudai. Patartina ją įsigyti kiekvienam lietuviui.

Pastebėtas vienas kitas mažas netikslumas, bet tas nė kiek nemažina knygelės vertės. **Pr. P.**

Didelė audra Castelnuove

Šią vasarą Europoj dažnai kylančios audros liepos 20 dieną skaudžiai palietė ir šiaurinės Italijos Asti apskritį, išgarsėjusią savo vynuogynais. Smarki vėtra nukėlė daug stogų, išvertė medžius, apgadino pastatus, o kiaušinio dydžio ledai kruopščiai prižiūrimus ir daug vaisių bei pelno žadančius vynuogynus per 10 minučių pavertė baugia pūstyne.

Ir Castelnuovo saleziečių įstaigoj viesulas su ledais nugenėjo kiemo medžių visus lapus ir aplamdė šakas, nugriovė vieną gražios gotinio stiliaus koplyčios kampą, apgadino mokyklos ir bendrabučio stogus, išmušė 52 langų stiklus ir stropiai puoselėto darželio gėles sumaišė su žeme.

MIESTELIS. KURIS BUVO MANO

NELĖ MAZALAITĖ

Laimėjęs "Aidų" premiją

(6)

Paskui — kodėl jis turėjo plėšytis su darbais, jeigu ir samdiniai gali atlikti tą patį? Bet jis buvo užmiršęs, kad su samdytu turi būti savininkas, jeigu nori duoti pavyzdį, kaip ištvermingai ir gerai dirbti, arba bent mokėti įsakinėti. O šito — nurodyti ir liepti, ramiai, bet įsakmiai — jis nesugebėjo. Gal ir tingėjo. Nes, jeigu miegi iki pusryčių, o iš vakaro nebuvai namie— kaip bepasakyti kada sėti ar pjauti saulei tekant.

Tokios smulkmenos, tokie visiški niekai. Bet jie vėlėsi į mazgus. Kai jis turėjo dvidešimt ketveris, viskas buvo susiraizgę neatmazgiojamai, kaip siūlų kamuolys — ir palietus trūkinėjo: ir skolos augo, ir javai nederėjo, ir gyvuliai suso, ir skolintojai lobo, ir stogai skylėjosi, net darbštesnė šeimyna nesidavė jam samdoma, kad nesugadintų sau šlovės ateičiai. Kokį metą lygs geras ūkininkas ir klaus: — kur tarnavai pernai, paminėjus Joskaudą, pakils samdytojo antakiai iki kepurės ir jis pradės svarstyti, ar imti tokį, arba pasinaudos priekabe numažinti algą.

Taip ir traukėsi sumanesni vaikiai nuo Joskaudo, tiktai mergės būdavo drąsesnės, su neaiškiomis mintimis, kad gal pasigaus gaspadorių ir pasiliks čia į pačias. Tačiau ir tos greitai nustodavo rodyti darbštumą — jos matė, į kur jis taiko, tas jų ponas. Beje, jis dabar buvo dar dailesnis.

Ir visai suprantama, kad jis reikalavo tiktai to, kas jam priklauso: jo pasirinktoji turėjo būti graži, iš geros šeimos, malonaus būdo, darbšti, puiki šeimininkė, su pavydėtinu kraičiu, ir su didele dalim. Pranciškus Joskaudas, bajoras, negali tenkintis kokia varnele.

Kodėl bajoras? — Vienoje vietoje jis buvo šitaip išsitaręs: su piršliu ir numatytosios tėvais sėdėjo už stalo ir pavadino save bajoru, o pavadinęs pats įtikėjo, gi piršlys vos neužspringo išgirdęs. Tačiau be reikalo buvo pasididžiavimas — nei uošviui padarė didelio įspūdžio, nei jaunoji atitiko visus punktus. Jie išvažiavo, ir piršlys nespėjo pasakyti sudiev, kaip ėmė uiti jaunąjį:

— Iš kur tu padirbai bajorą?

— Visi ponai turi vardus pagal savo sodybas, —atsikirto Pranciškus. Bet piršlys buvo piktas:

— Durniau,tu durniau, pilni Joskaudai yra Joskaudų, buvom žemknisiai nuo pasaulio sutvėrimo, taip ir pasiliksim, ačiū Dievui. Bajorą rado! Nebent pagal kiaurą stogą ir kad darbo nekenti. Slinkis! Tikras slinkis.

Ar nuo to piršlio, ar ir šiaip vistiek būtų užkritęs tas vardas, bet taip ir praminė jį — Slinkis Joskaudas. Kodėl vis tiek? Kaipgi tu atskirsi valsčiuje, kalboje, kasdienoje katras Pranciškus Joskaudas, jeigu yra keli tokiais vardais, dar pridėjus ir mažus vaikus, tai bus kaip pupos rėtyje, vienodi. Turėjo būti ir antriniai pavadinimai. Jau neminėsim kitokių vardų būrelius, tiktai Pranciškai — vienas buvo Galinis Joskaudas — kaimo uodegoj ir Joskaudas Svirplys — grojo smuiku, ir buvo Joskaudas Grėblys — nagingas tokiems daiktams, ir senąjį nabašninką Pranciškų gyvą vadino Sodininku Joskaudu — mėgo vaismedžius ir augo jie jam, o sūnų, dailų kavalierių, dabar vadino Slinkis Joskaudas.

Tačiau pamėgink jam, kad ir labai atsargiai prasitarti, kad jis nuvarė ūkį, kaip batą nušleivino. Jam niekuomet liežuvis nestyro atsikirsti: ar jis kaltas, kad tėvas prastos veislės bulių buvo primaišęs prie gerų karvių, ir visa gyvulių atmaina nuėjo botagais? Ar kaltas, kad bernas sirgo, kai sėklinius dobilus reikėjo kirsti — jis gi pats vienas nepersiplėš — ir taip sudygo kur nereikėjo, ir pritrūko kur buvo numatyta. Ar jis kaltas, kad lyja, kai rugiai išdžiūvę? — Nė lašas nekrito tada, neprėčkasis, — barasi kaimynas, — numelavai. Tačiau jaunasis nepasiduoda: lijo.

Ir dabar neretai galėjai užgirsti, kai žmonės šnerėjo laukuose darbymetėje, tiktai Slinkio dirvos buvo kaip pamestos kas nors ir išsižioja: — Slinkio lietus, arba — sninga ant Slinkio linų ar ant bulvių.

Tikrai, kartais vieninteliai, kurie buvo užsiėmę darbais jo sodyboje, buvo katės ar šunes. Tačiau negali sakyti, kad jis taip lengvai viską nuleido: jis rengėsi sutvarkyti ūkį, jis turėjo neblogų sumanymų, labai gerų planų, tiktai pačioje pradžioje reikėjo pradžios: laikas buvo vesti.

Kad ir niauzgėdavo dėdė ar kaimynai ar įprastiniai amatininkai, piršliai — jie vis tiek važiuodavo su Slinkiu — nes taip šauniai jis atrodė, jog galėjai tikėtis kokių netikėtų gėrybių, kaip iš paparčio žiedo. Jie nuvažiuodavo arčiau ir toliau, kur augo garsios mergos. Ir jos salo nuo jaunikio žvilgčiojimų, ir tėtušiai pasidarydavo atidūs, išgirdę apie valakus, išgirdę, kad nieko nėra nuleidžiamo iš namų, nieko nudalijamo. Ir nesiderant pasoga, dalis, kildavo, kaip rūgstanti duona.

Bet yra tokios apeigos — apžvalgai, esi girdėjęs? Gal pas jus Aukštaitijoj kitaip — gi čia, mūsų žemėje, kai jau tarytum pamatai padėti, susitarta dėl visko, ką tėvai duos dukrai — tai tie tėvai ir pati jaunoji atvažiuoja apžvalgais. Vis tiek, jeigu ir čia pat kaimynuose, tereiktų perlipti per tvorą, važiuoja važiuote, atlieka seną paprotį — kaip išleisi dukrą be apžvalgų. O jau iš kitos parapijos — tai ir nemažas žygis. Ir atkeliavę, pavaišinti, apžiūri uošviai nuo pašiūrės iki klėties, nuo šiaudų žago iki pieno kamaros; ir dirvas apvaikšto, ir girias permeta akimis — ką jau bekalbėti apie gyvulius ir tvarką tarp tų visų daiktų ir gyvių.

Žinoma, kiek kartų pasitaiko žmonėse, kad po vestuvių ima ir apsiverčia jaunojo ūkis: ir seserų pridygsta, ir gyvuliai išnyksta — buvo gerų žmonių suvesta tam kartui, ir atlikus kiekvienas atsiimliojo. Tačiau pas Pranciškų Joskaudą nereikėjo jokių apžavų užleisti — niekas nebūtų sugebėjęs. Perdaug aiškiai buvo matyti, koks čia gaspadorius tvarkosi. Ir uošvių akys pasidarydavo didelės ir aštrios, jos skaitė skyles stoguose, teisingiau sakant, šiaudus, rišančius skyles, ir matė tvoras, kurios buvo prigulusios ilgam miegui, o jau dirvelės, laukeliai. Kitas toks įtūžęs uošvis ir paklausia: — Kokius čia kaimynus turi, kad iš savo dirvų į paties akmenis svaido? O gal tokia mada čia, sėti kūlaičius, ir užaugs kviečiai.

Ir veltui jaunajai dilgčiojo širdį, ir pasižiūrėjus į jaunąjį, ji norėjo prašyti tėvelius, kad ji prisiima visus vargus, kad tiktai leistų už to norimojo — vestuvės niekuomet neįvyko. Ir neretai iš toliau atvykę apžvalgininkai išgirsdavo, važiuodami per kaimą ar sustoję pasišerti miestelyje, jog ir jie buvo apžvalgose pas Joskaudą Slinkį.

Gi kaip jisai? O, galėjo, galėjo labai perštėti širdį, kad jam toks pažeminimas pasikartoja. Bet jis žinojo, jog ta nebuvo žadėtoji, yra kur nors tikroji ir geresnė, nebuvo kur skubėti, juk jis nepražilo, juk jo žemės nepardavė. Jis tik stebėjosi, kad merga nežino savo gero ir uošviai kreipia nosį į tokius mažus dalykus. Argi stogas koks nepataisomas daiktas? Žmogui kaulus suraišioja, o čia neapdengsi stogo! Viskas savo laiku — bet pradžioje reikia pradžios.

Ir pamaži jis nurimdavo, o kartais imdavo pykti: kas jiems darbo, atvažiuoja iš kurio nepasviečio ir skaičiuoja jo akmenis. Tiesa ir ji pati stebino jų gausumas: gal tikrai lyja uolomis, kaip sako seni pasakoriai? Jis nenorėjo prisiminti, kad jų žemė buvo labai gera, bet akmenuota, ir tėvas nurankiojo jų begales; niekuomet nepereidavo, kad ir per dirvoną, nepasilenkęs pakelti akmens ir nuvesti į tvorą. Kelios tokios akmeninės tvoros buvo. Kartais ir šeimyna buvo liepiama eiti rankioti. Ar ne vistiek, rugius kirsti ar bulves kasti, sakydavo jis sūnui, darbas, ir dar tikresnis, nes išimi, ir akmuo daugiau nesivels po kojomis, neklius į dalgę. Tėvas net buvo galvojęs kaip nors labai naudingai juos, tuos akmenis, pavartoti: kodėl kai kur dvaruose tvartų sienos padirbtos iš akmenų, įsodintų į cementą. Vadinasi, tvirčiau laiko. Gal jis,ir būtų taip padaręs, jeigu mirtis nelaiku nebūtų pakėlus jo, kaip akmens iš dirvos.

(Bus daugiau)

Lietuviškos lėlės pasaulinėje parodoje

Šiemet pasaulinėje parodoje šalia lietuviško kryžiaus ir plevėsuojančios Lietuvos vėliavos Better Living Center (prie 7 vartų) išstatyta lietuviškos lėlės, kurios vaizduoja lietuviškas kaimo vestuves. Išstatyta paviljono antrame aukšte, specialioje stiklinėje dėžėje. Šone prikabinti įvairūs paaiškinimai ir informacinė literatūra. Praeitą savaitę pritvirtinti dail. J. Subačiaus pagaminti įrašai.

Iš 1939 metų parodos

Tie, kurie 1939 lankė New Yorko parodą ir buvo užsukę į nepriklausomos Lietuvos paviljoną, be abejo, matė ir šias nepaprastas kaimo vestuves. Tų kaimo vestuvių sceną sukūrė dail. K. Petrikaitė-Tūlienė, paprašyta to meto Lietuvos valdžios. Beje, dailininkės jau nebėra gyvųjų tarpe: 1940 rusam okupavus Lietuvą, ji buvo suimta ir išvežta į Sibirą. Ten ji mirė kaip kankinė.

Lėlių drabužiai išausti rankom, išlaikant aukštaičių, žemaičių ir klaipėdiečių stilius. Kiekviena lėlė savaip įdomi ir patraukli. Viso yra 21 lėlė. Vaizduojama, kaip jaunuosius su duona ir druska pasitinka tėvai. Scenoje yra visas vestuvinis pulkas, piršlys, muzikantai ir kiti palydai.

Po 1939 metų parodos lėlės buvo išstatytos Lietuvos pasiuntinybėje Washingtone.

KAZIMIERA GENEVIČIENĖ - KARPAVIČIŪTĖ IR HELEN KULBER-VYŽIŪTĖ išstato lėles parodai.

Susilaukia daug dėmesio

Šioje parodoje tos kaimo vestuvės rodomos dviejų lietuvaičių dėka. Jos yra Kazimiera Genevičienė-Karpavičiūtė ir Elena Kulber-Vižytė. Jos savo rūpesčiu ir triūsu visa tai įrengė, nuoširdžiai talkininkaujant Lietuvos pasiuntinybei Washingtone. Reikia pažymėti, kad tos dvi lietuvaitės niekad nėra mačiusios Lietuvos. Jos abi yra gimusios šioje Atlanto pusėje.

Lėlių pervežimui iš Washingtono buvo pasamtyta ta pati bendrovė, kuri pervežė Pietą iš Vatikano.

Better Living Center paviljonas yra gana gausiai lankomas. Po jo stogu yra sutelkta labai daug firmų ir įrengta įvairių įvairiausių skyrių. Ten visada pilna žmonių. Jie sustoja ir ties lietuviška lėlių vitrina. Rengėjos pasirūpino, kad ten nuolat budėtų tautiniais drabužiais apsirengusi lietuvaitė, kuri žmonėm paaiškina, kas čia vaizduojama. Visada primena, kas toji Lietuva, kad ji dabar okupuota sovietų.

Globos komitetas

Šios vitrinos įrengimas buvo surištas su išlaidom. Jom padengti sudarytas komitetas. Jo garbės pirm. yra Ona Kajeckienė, vicepirmininkės — Kazimiera Genevičienė, Helen Kulber, sekretorė Mrs. Loretta Stukas, kitos narės: Mrs. Antoinette Binkins, Olga Brady, Alexandra Merker, Lillian Paulik, Anna Petrash, Irena Sandanavičiūtė, Aldona Savičiūnas (padėjusi lėles tvarkyti 1939 m.), Marytė Shalins, Bronė Spūdienė, Helen Venis, Marija Virbickienė, Marija Žukauskienė. Garbės komitetan įeina: Magdelena Avietėnaitė, Regina Budrienė, Juozefina Daužvardienė, Janina Simutienė, Marija Žadeikienė.

Komitetas mielai priima aukas, kurios bus sunaudotos išlaidom padengti. Aukas galima siųsti: Mrs. Casimira Genevich, 105 Etna Street, Brooklyn, N. Y., 11208, arba Mrs. Helen Kulber, 317 84 St. Brocklyn, N.Y. 10209.

Visi, kurie lankote pasaulinę parodą, prašom užsukti į Better Living Center pažiūrėti lietuviškų lėlių.

LIETUVIŠKOS LĖLĖS Better Living Center paviljone New Yorke, šalia Mrs. Antoinette Binkins. Nuotr. C. Binkins.

Kanados jaunimo kongresu pradedami jaunimo metai

IŠ PLB VALDYBOS POSĖDŽIO

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos 13-tame posėdyje liepos 14 sekretorės Mildos Lenkauskienės bute Clevelande dalyvavo Valdybos nariai: vykdomasis vicepirm. Stasys Barzdukas (posėdžio pirmininkas), vicepirm. dr. Algirdas Nasvytis, vicepirm. Vytautas Kamantas, sekr. Milda Lenkauskienė, ižd. Julius Staniškis, reikalų ved. Edvardas Karnėnas ir svečiai Bronius Aušrotas iš Brazilijos (Lietuvių Namams Įsigyti Komisijos Rio de Janeiro įgaliotas atstovas), J. Pėteris iš Los Angeles ir dr. Edmundas Lenkauskas.

Dr. A. Nasvytis referavo apie Vliko atstovybių steigimą įvairiuose pasaulio kraštuose. Valdyba rado, kad klausimas reikalingas išsiaiškinimo ir nutarė siekti bendro posėdžio tarp PLB Valdybos ir Vliko šiam klausimui aiškintis bei tarti kitus bendrus reikalus.

Vytautas Kamantas pristatė PLB Konstitucijos vertimo anglų kalba ir paruoštus PLB inkorporavimo kaip ne pelno organizacijos dokumentus. Valdyba patrivtino angliską PLB konstitucijos vertimo tekstą. Inkorporavimą vykdo PLB Valdybos teisinis patarėjas advokatas Julius Smetona. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė anglų kalba vadinasi "Lithuanian World Community"; Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas —"Lithuanian World Congress"; PLB Valdyba — "Executive Board of Lithuanian World Community"; PLB Kultūros Taryba — "Cultural and Educational Council of Lithuanian World Community"; kraštų Bendruomenių centro valdybos — "Executive Committees".

Nutarta siūlyti JAV L. Bendruomenei leisti dr. J. Girniaus knygos "Tauta ir tautinė ištikimybė" II-ją laidą.

Vicepirm. Vytautui Kamantui pavesta rūpintis 1966 Jaunimo Metų pravedimu, tuo reikalu skatinant kraštų Bendruomenes, jaunimo bei kitas lietuvių organizacijas ir visą lietuvių visuomenę talkinti jaunimui ir jungti jį į visą lietuvišką veiklą. Jaunimo Metai pradedami su Kanados Jaunimo Kongresu 1965 spalio 9.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba prašė PLB Valdybos sudaryti specialią kontrolės komisiją, kuri patikrintų Vasario 16 gimnazijos atskaitomybę bei darbą ir po to pateiktų visuomenei tikrinimo aktą. Nutarta sudaryti 3 asmenų komisiją, kviečiant vieną asmenį iš JAV (LB Tarybos narį), vieną iš Šveicarijos ir vieną iš Vokietijos. Ši Komisijąa nuvyktų į Vasario 16 gimnaziją tikrinimui. Gavus kviečiamųjų asmenų sutikimus, komisijos sąstatas bus paskelbtas vėliau.

Posėdyje buvo išklausytas svečio iš Brazilijos Broniaus Aušroto pranešimas apie lietuvių gyvenimo sąlygas Pietų Amerikoje. Svečias prašė paramos Lietuvių Namams Rio de Janeiro mieste įsigyti. Valdyba pritarė šioms lietuvių pastangoms ir pažadėjo skatinti visus lietuvius remti šį darbą, lygiai kaip ir kitus panašius užsimojimus (lietuviškas gimnazijas Vokietijoj, Italijoj bei kitų lietuvių namų statybą JAV, Australijoj, kitur, ir t.t.)

Valdybos sekretorė Milda Lenkauskienė ir dr. E. Lenkauskas rugpiūčio mėnesį vyksta į Europą. PLB Valdyba įgaliojo ir prašė Valdybos vardu susitikti su Europos kraštų Bendruomenių valdybomis bei kitais lietuviais ir pasitarti PLB reikalais, ypač Jaunimo Metų ir Jaunimo Kongreso klausimais.

PLB inf.

LAUŽAS LIEPSNOJA berniukų vasaro stovykloje Kennebunkporte, Maine. Nuotr. B. Kerbelienės.

Worcester, Mass.

Įvedamos lietuviškos pamaldos

Dėl nesamo lietuviško mišiolo pamaldos lietuvių kalba pagal naują liturgiją iki šiol nebuvo dar įvestos abiejose parapijose. Lietuvių organizacijų tarybos valdybai (Pr. Staneliui, M. Watkins ir Pr. Pauliukoniui, atsilankius pas šv. Kazimiero parapijos kleboną kun. J. Jutkevičių ir nuoširdžiai išsikalbėjus, surasta galimybė pradėti pamaldas lietuvių k. ir be lietuviško mišiolo. Liepos 18 d. sekmadienį prieš pamokslą klebonas paskelbė linksmą žinią, kad nuo liepos 25 d. 9:45 val. šv. Mišios bus laikomos lietuviškai.

Ir tikrai, minėtą sekmadienį kun. A. Volungis atlaikė pirmas mišias lietuviškai, aiškintojo ir lektoriaus pareigas atliko Pr. Pauliukonis ir Pr. Stanelis. Žmonių prisirinko į pamaldas kaip niekad tuo metu. Visų akys žerėjo, veidai spindėjo, kad jau ir lietuviai gali melstis savo tėvų kalba, nors dar lietuviško mišiolo ir nėra. Tai dėka gerbiamo naujo klebono kun. J. Jutkevičiaus atitinkamo lietuvių kalbos ir lietuvių teisių respektavimo.

Statybos fondas

Naujai paskirtas šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. J. Jutkevičius generaliniam bažnyčios remontui ir klebonijos statybai įsteigė statybos fondą, į kurį kiekvienas parapietis kas mėnuo turi įnešti bent po 1 dol. Pirmasis mėnuo parodė, kad dar daugelis parapiečių nesupranta kaip reikiant parapijos reikalų, nes iš išdalytų 2,300 vokelių su pinigais tesugrįžo vos 700.

Kun. Mykolo Tamulevičiaus pagerbimas

Nuo šių metų birželio pradžios devyniolika metų išbuvęs šv. Kazimiero parapijoje vikaru kun. M. Tamulevičius paskirtas Atholio, Mass., lietuvių šv. Pranciškaus parapijos klebonu. Lietuvos Vyčių 26 kuopa, pagerbdama buvusį ilgametį savo dvasios vadą, liepos 18 d. Maironio parke surengė išleistuves — pagerbimą, į kurį atsilankė virš dviejų šimtų asmenų.

Prie garbės stalo be kun. M. Tamulevičiaus sėdėjo jo broliai Jurgis ir Antanas su šeimomis, prel. K. Vasys, kun. J. Jutkevičius, kun. J. Petrauskas, MIC iš Marijanapolio ir kun. J. Steponaitis. Vakarienės programą pradėjo 26 vyčių kuopos pirmininkas E. Daniels, programai vadovavo Ch. Tagminas. Kalbėjo prel. K. Vasys, kun. J. Petrauskas, MIC ir kun. J. Jutkevičius, kuris ypatingai pabrėžė reikalą gerbti savo vadus ir domėtis savo lietuvišką kultūra.

Programą pajvairino savo dainomis jauna solistė Nancy Miliauskaitė, jai akompanavo O. Keršytė. Pabaigoje kun. M. Tamulevičius savo žodyje dėkojo rengėjams ir visiems dalyviams ir praše melstis už jį, kad ištvertų atsakomingose pareigose ir išliktų ištikimas kunigiškam pašaukimui.

P.

DVIDEŠIMT PENKERI METAI ŽIAVIAME MIAMI BEACH

Prieš 25 metus iš Brockton, Mass, į šią vietą atvyko Stela Kodienė drauge su savo vyru a. a. Ignu. Iš atsivežtų santaupų, kurias buvo susidėję verstdamiesi prekyba, čia prie Atlanto pakraščio pasistatė Kody Hotel. Darbštumu, sugebėjimu ir meiliu būdu jiem naujame užsimojime labai gerai sekėsi. Tame versle išbuvo per 17 metų.

Kaip Brocktone, taip ir čia, visą laiką jie nuoširdžiai bei uoliai reiškėsi lietuviškoje, katalikiškoje veikloje. Priklausė Šv. Juozapo parapijai; a. a. Ignas buvo jos šv. Vardo draugijos narys ir iždininkas. Stela dalyvauja Altoriaus draugijos veikloje. Visada jie buvo lietuviškų organizacijų nariai, lietuviškos spaudos, lietuviškų vienuolynų rėmėjai. S. Kodienė yra Darbininko skaitytoja nuo pat to laikraščio pasirodymo.

Ypač daug širdies, pasišventimo ir sugebėjimo S. Kodienė per paskutinius penkerius metus sudėjo į Lietuvių Katalikių Moterų Sąjungos jauno Miami skyriaus veiklą, per visus tuos metus būdama skyriaus pirmininke arba vicepirmininke.

Šis skyrius buvo įsteigtas 1956 m. Elenos Verbelienės iniciatyva. Ji buvo išrinkta ir pirmąja skyriaus pirmininke. Užuomazgoje prasidėjęs tik su 10 narių, visą laiką sumaniai ir rūpestingai vadovaujamas, dabar turi 47 nares. Antroja pirmininke buvo Ona Skupeikienė, o vėliau Stela Kodienė, kuri buvo talkinama kitų valdybon išrinktų ponių: M. Zilley, J. Jazbutienės, J. Bukaveckienės, O. Bubnienės, O. Rogers. Metų bėgyje skyrius kviesdavo susirinkimus, ruošdavo Šv. Kazimiero ir Motinos Dienos minėjimus, darydavo parengimų, iš kurių pelno skyrė aukas Altui, Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai, Inc., lietuviškos kopyčios įrengimui Washingtone, lietuviškai spaudai, pavargėlių maitinimui per Camillus House.

Ypač paminėtinas klausyklos įrengimas Miami mieste naujai pastatytoje šv. Mykolo bažnyčioje. Nuo pat šitos parapijos įsisteigimo 1946 m. lietuviai toje bažnyčioje turėjo pamaldas įvairiomis progomis: Vasario 16, Šv. Kazimiero šventėj, Motinos dieną. Per 20 metų čia buvo klausoma lietuviškai išpažinčių, nes per tą laiką prie tos bažnyčios pakaitomis buvo 9 lietuviai kunigai, kurie iš tos bažnyčios taip pat veždavo Viatiką į namus ar ligoninės sergantiems lietuviams, laidojo juos mirties atveju, laimino juos susituokiant. Todėl, kada vyko naujos Šv. Mykolo bažnyčios statyba, S. Kodienė savo sielos giliu jautrumu suprato, kad būtų ne tik kilnu, bet ir teisinga į šią šventovę įdėti ir lietuvišką dalelę. L. K. M. skyrius tuo metu išteklių neturėjo, bet energinga pirmininkė su valdybos bei narių pritarimu ir pagalba ėmėsi rengti įvairius parengimus. Surinko taip 600 dol. Už tuos pinigus buvo įrengta klausykla. Didesnį įnašą tam tikslui paaukojo a. a. Stela Bukšnienė — 100 dol., Antanina Jankienė — 20 dol., Bronislava Storaitienė 10 dol. pinigais ir vertingų daiktų tam tikslui ruošiamiems parengimams.

Šiais metais skyriui vadovauja Janet Bukaveckienė — pirmininkė, Ona Stotkevičienė — vicepirm., Elena Verbelienė — sekr., Ona Bubnienė — iždin. ir Ona Rogers.

Liepos mėnesio pradžioje S. Kodienė drauge su Juze Jazbutienė išvyko vieno mėnesio kelionei į Europą, kur lankys religines šventoves, meno muzėjus, gamtos grožiu garsias vietas Austrijoje, Belgijoje, Ispanijoje, Italijoje, Prancūzijoje, Šveicarijoje. Romoje dalyvaus audiencijoje pas Šventąjį Tėvą. Taip pat tikisi aplankyti Vilnių.

K. J. R.

LIETUVIŲ DIENA LAKEWOOD, PA.

Šiemet lietuvių diena Lakewood, Pa., bus rugpiūčio 15. Jau 51-ri metai, kaip rengiama toji diena. Pernai su dideliu pasisekimu paminėta 50 metų sukaktis. Dalyvavo minios Pennsylvanijos lietuvių. Rengėjam— Kunigų Vienybei — tai davė drąsos ir toliau rengti tokias dienas ir pratęsti tradiciją.

Lietuvių diena Lakewood, Pa. lietuvių gyvenime yra labai reikšminga. Čia Pennsylvanijos lietuviai, ypač senoji karta, prisimena savo jaunas dienas, prisimena savo kraštą Lietuvą. Jaunajai kartai primena jų lietuvišką kilmę.

Lietuvių diena duoda ir materialios naudos. Per 50 metų surinkta apie 100 tūkstančių dol. Dalis tų pinigų pasiųsta į Lietuvą labdaros tikslams. Dauguma tu pinigų panaudota pagelbėti seselėms mokytojoms, kurios darbuojasi lietuviškose parapijose. Praeitais metais kazimierietėms, pranciškietėms ir Nukryžiuotojo Jėzaus seselėms pasiųsta po 600 dol., viso 1800 dol.

Šių metų lietuvių diena turi specialų tikslą — pagerbti **Kun P. Česną,** šv. Juozapo lietuvių parapijos kleboną, kuris šiemet švenčia 50 metų kunigystės jubiliejų. Jeigu lietuvių diena Lakewood išsilaikė 50 metų, tai kun. P. Česnos nuopelnas. Jis 45 metus klebonaudamas Mahanoy City, Pa., rūpinosi ta diena, įdėjo daug darbo, tai dienai vadovaudamas, ją globodamas.

Tikimasi, kad lietuviai, kilę iš anglies kasyklų srities ir dabar išsisklaidę kitur, įvertins kun. Česnos pasiaukojimą, pagerbs jį savo atsilankymu į lietuvių dieną rugpiūčio 15 Lakewood, Pa.

Liet. dienos Lakewood komitetas

STELA KODIENĖ

Lietuvių susiartinimo šventė

Vasaros mergaičių stovyklos uždarymo proga

Liepos 25 d. Nekalt. Prasid. Marijos Kongregacijos vienuolyno sodyboje, Putnam, Conn., įvyko tradicinė Lietuvių Susiartinimo šventė — piknikas. Pamaldas atlaikė mergaičių stovyklos kapelionas kun. V. Zakaras, ugningą patriotinį pamokslą pasakė Worcesterio lietuvių v. Kazimiero parapijos klebonas kun. J. Jutkevičius.

Veik visi šventės dalyviai pasirašė peticijas JAV Senatui, kad priimtų Pabaltijo pavergtų tautų klausimu panašią reozoliuciją, kokią priėmė Atstovų rūmai.

Meninė programa

Šventė vainikuota mergaičių vasaros stovyklos parengta menine programa. Stovyklautojos savo programą pradėjo išėjimo maršo daina "Mūs balsai tesiekia" ir atitinkamai išsirikiavo tolimesnei programai. Visos stovyklautojos padainavo "Varpas" ir "Staugia vėjas". Mažųjų grupė pašoko "Noriu miego" ir "Žiogelį". Didelė vyresniųjų grupė atliko givatarą, mažųjų ir vidutiniųjų grupės, išsiliejusios į didelį ratą, pašoko dzūkų polką, viena vidutiniųjų grupė parodė šokį lėtūną. Nepaprastai nuteikė vidutiniųjų atlikta blezdingėlė.

Pirmoji programos dalis buvo skirta pavaizduoti mergaičių stovyklos nuotaikoms. Po jos atlikta antroji dalis, skirta pavergtai tėvynei. Dainomis Yra šalis ir Ten, kur Nemunas banguoja pavaizduota graži mūsų tėvynė, pavergta priešų. Toliau Grįšim, grįšim, Pirmyn ir Neliūdėk, broli dainomis išreikštas pasitraukusių iš tėvynės lietuvių pasiryžimas kovoti už pavergtos tautos išlaisvinimą ir grįžti į laisvą tėvynę. Aiškinimus darė Jūratė Garsytė.

Po seniūnės atsisveikinimo žodžio programa baigta giesme "Marija, Marija" Stovyklautojos, dainuodamos savo tradicinį stovyklos maršą "Žaidžia, juokias ir šoka" iš aikštės išžygiavo paskutinį kartą nuleisti vėliavas.

Keturios savaitės prabėgo kaip viena diena jaukioje seselių globoje ir linksmoje draugių nuotaikoje. Gaila buvo skirtis su stovykla, atsisveikinti su globėjomis bei draugėmis ir per visus metus laukti ateinančios kitą vasarą stovyklos. **Pr.**

LABAI AČIŪ!

Liepos 25 d. baigėme 22-sios mergaičių stovyklos sezoną ir ta proga suplaukė į mūsų sodybą Putnam, Conn., dideli būriai lietuvių, ilgamečių mūsų rėmėjų-bičiulių.

Už ta proga patirtą moralinę ir medžiaginę paramą savo ir stovyklavusių mergaičių vardu nuoširdžiai dėkojame mūsų metinėje šventėje dalyvavusiems dvasiškiams, stovyklautojų tėveliams, visus darbus padėjusiems nudirbti talkininkams ir visiems šventės dalyviams, kurie paaukojo mums vieną savo poilsio dieną, kad pabūtų kartu su jaunimu, kurs dabar reikalingas didelės mūsų globos ir rūpesčio, besistengiant išsaugoti nuo gilaus sužeidimo jo lietuvišką dvasią.

Su nuoširdžia padėka ir malda

Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys

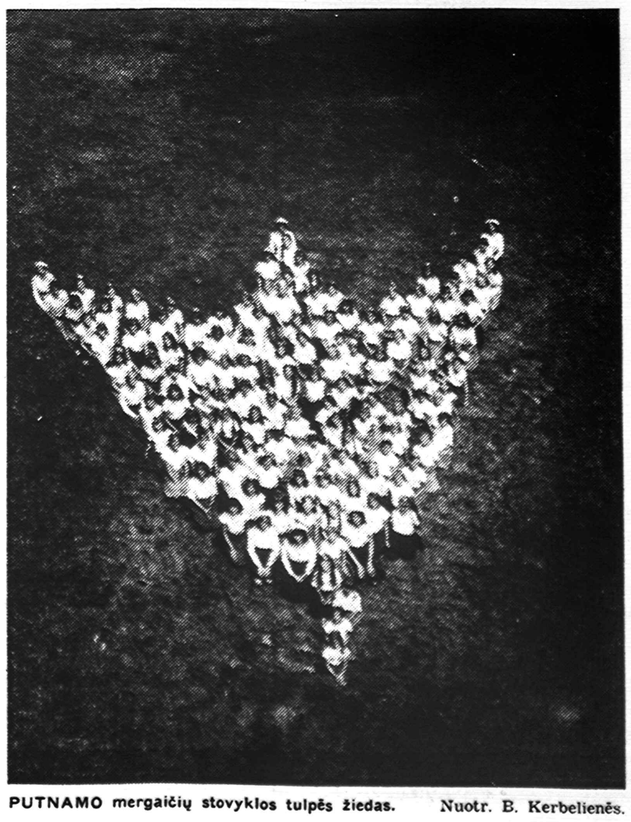

PUTNAMO mergaičių stovyklos tulpės žiedas. Nuotr. B. Kerbelienės.

WASHINGTON, D.C.

Washington, D. C. K. Donelaičio vardo lituanistinė mokykla, kurią visus metus stropiai lankė 22 mokiniai, birželio 12 atšventė ketvirtųjų metų mokslo užbaigą.

Po mokyklos vedėjos mok. O. Tautvydienės žodžio buvo suvaidinta P. Kalvaitienės trijų paveikslų vaizdelis "Raudona Kepuraitė". Labai gerai suvaidino: Marytė Dambriūnaitė — Raudonąją kepuraitę, Rusnė Vaitkutė — motiną, Jonelė Vaičiulaitytė — senutę, Antanukas Dambriūnas — vilką, Linas Vaitkus — girininką. Ramunes vaizdavo: Rūta Araitė, Zita Liogytė, Guoda ir Laima Puzinauskaitės ir Laima Simanavičiūtė. Žemuoges vaidino: Nida Liogytė, Daina Penkiūnaitė ir Jolanta Sužiedelytė. Drugeliais skraidė: Gundis ir Kęstutis Vaitkai ir Linas Zupkus.

Po vaidinimo Daiva Puzinauskaitė paskambino pianinu. Linas Vaitkus sutrimitavo "Lietuva brangi" ir "Bijūnėlis žalias", sudainavo "Tėviškėle, tėviškėle" (muz. P. Budriūno), "Gegutę" (muz. J. Čiurlionytės), "Ten, kur žaidžia Nemunėlis" (muz. J. Bertulio), liaudies dainą "Iš rytų šalelės" (harm. B. Budriūno), "Tėviškėlę" (muz. F. Strolios).

Užbaigos žodį tarė tėvų komiteto pirm. B. Liogys. Į komitetą taip pat įeina V. Zupkienė ir G. Sužiedelienė. Programą įrekordavo L. Dambriūnas.

Į mokslo metų užbaigtuves susirinko daug tėvų ir svečių, tarp kurių visuomet mielai dalyvauja iš Lietuvos atstovybės dr. Bačkys su žmona. Be to, buvo nemažai svečių ir mokinių iš Baltimorės su lietuviškos mokyklos mokytojomis O. Adomaitiene ir M. Noreikiene. Po oficialiosios dalies laužas, vaišės ir žaidimai vyko Zupkų rezidencijoje.

Programos išpildymas gerai pavyko dėka pasišventusių mokytojų: vedėjos O. Tautvydienės, mok. A. Aistienės ir jaunosios mok. Vakarės Aistytės. Veikaliuką režisavo E. Vadopalienė. Dekoracijas piešė R. Viliamienė. Kostiumus siuvo mamos ir G. Žemaitienė, padėjo J. Vaičiulaitienė.

K. Donelaičio lietuviška mokykla prieš 4 metus susikūrė tėvų iniciatyva. Steigiamasis susirinkimas įvyko L. Dambriūnų namuose. Mokinių branduolį sudarė mok. V. Jauniškienės privačiai suorganizuota lietuviška mokykla, kuriai ji su dideliu pasišventimu keletą metų vadovavo. Donelaičio mokyklai nuo pat pradžios vadovavo ir tebevadovauja mok. O. Tautvydienė ir mok. A. Aistienė. Pernai papildomai mokė M. Slapšienė, L. Saldukaitė, o šiemet — V. Aistytė. Ši mokykla kiekvienais metais auga. Pradėjo su 15 mokinių, šiemet pasiekė 22. Beveik visi mokyklinio amžiaus šią mokyklą sąžininkai lanko. Yra beveik visi skyriai su darželiu. Kitais metais jau bus aštunto skyriaus išleistuvės. Mokyklą remia Lietuvių Bendr., Washingtono Lietuvių Technikos ir Gamtos Mokslų draugija ir kiti.

Be to, kiekvienais metais tikimasi prieauglio. Priešdarželinio amžiaus vaikus kiekvieną penktadienį tėvai suveža į vienus namus iš eilės ir ruošia darželiui.

Washingtono Lietuvių Technikos ir Gamtos Mokslų draugijos narių, šeimų ir svečių sueiga įvyko gegužės 22 d. P. Zundės namuose. Programa susidėjo iš dviejų dalių: iš draugijos narių posėdžio ir pokalbio: "Lietuviškosios išeivių visuomenės tęstinumas: jaunimo ir vyresnės kartos skirtumų problemos". Pokalbį pravedė draugijos pirmininkas dr. A. P. Mažeika. Pokalbyje dalyvavo dr. A. Sužiedėlis, dr. J. Vodopalas, dr. A. Plateris ir inž. P. Zundė.

Vėliau buvo vaišės ir pasilinksminimas. **B. S.**

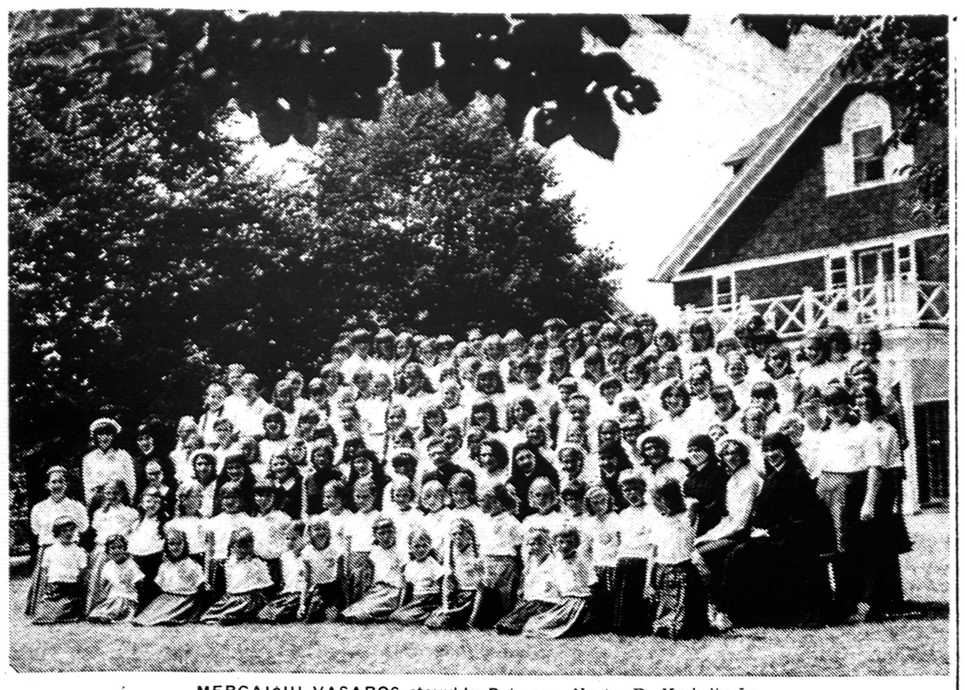

MERGAIČIŲ VASAROS stovykla Putname. Nuotr. B. Kerbelienės.

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖS MINĖJIMAS CLEVELANDE

Liepos 25 12 v. šv. Jurgio parapijos salėje surengtas pavergtų tautų savaitės minėjimas. Rengė ir jam pirmininkavo Alto skyriaus pirm. inž. A. Pautienius.

Clevelande yra sudarytas pavergtų tautų koordinacinis komitetas. Buvo jo pareiga surengti šį minėjimą, bet komiteto nariai yra visi išvažinėję. Tada Alto valdyba nutarė savo iniciatyva surengti minėjimą.

Minėjime svarbiausia buvo priimta rezoliucija, kurioje prašoma JAV senato narius nedelsiant pravesti rezoliuciją, raginančią prezidentą iškelti Pabaltijo Valstybių okupacijos klausimą Jungtinėse Tautose ir reikalauti komunistų pasišalinimo iš Lietuvos ir iš kitų Europos pavergtų kraštų.

Rezoliucija pasiųsta JAV prezidentui, valstybės sekretoriui, atstovui prie JT., visiem senatoriam ir Clevelando apylinkės JAV atstovų rūmų nariams.

Dr. Mykolas Vaitėnas staiga mirė liepos 11 savo namuose. Palaidotas liepos 14 iš šv. Jurgio bažnyčios All Souls kapinėse.

Velionis buvo gimęs Ažubalių kaime, Malėtų valsč., Ukmergės apskr., 1932 baigė Ukmergės gimnaziją, 1938 medicinos mokslus Vytauto Didžiojo universitete, 1939 išrinktas medicinos fakulteto dermatologijos katedros asistentu, 1944 apgynė dizertaciją ir gavo daktaro laipsnį. Atvykęs į Ameriką 1949, apsigyveno Clevelande, 1951 išlaikė specialybės egzaminus ir vertėsi privačia gydytojo praktika.

Šalia savo darbo uoliai reiškėsi visuomeninėje veikloje, veikė su skautais, buvo vienas iš Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos steigėjų, pirmasis pirmininkas. Nuliūdime liko žmona Alberta, dukra Raminta ir sūnus Rimantas.

Vysk. Pr. Brazys Clevelande lankėsi liepos 24-25. Pagerbimas jam surengtas liepos 25 naujosios parapijos salėje.

L. Ž-nis

NEW HAVEN, CONN.

Lietuviškos vestuvės

Birželio 26 šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje susituokė Danutė Kronkaitytė ir Alvydas Velička. Mišias aukavo ir jaunuosius sutuokė kun. J. Matutis. Vaišės įvyko šv. Kazimiero vyrų klubo salėje. Dalyvavo apie 200 svečių.

Baigė mokslo metus

Birželio 19 vietos lituanistinė mokykla baigė mokslo metus. Baigusių mokyklą nebuvo. Mokyklą lankė 18 mokinių 6-16 metų amžiaus. Geriausi pažymiai Gitos Merkevičiūtės ir Lino Lipčiaus. Mokykloje dirbo keturios mokytojos: Gintarė Ivaškienė — tėvynės pažinimas, Danutė Kronkaitytė - Veličkienė mokė pradedančiuosius ir taut. šokius, Alb. Lipčienė — gramatiką, skaitymą ir rašymą, Elona Vaišnienė — gramatiką, kalbą, literatūrą ir dainavimą. Mokyklą išlaiko vietos Liet. Bendruomenė.

Iškyla prie jūros

Liepos 11 d. lituanistinės mokyklos motinos suruošė išvyką prie jūros. Labai gaila, kad lietus per visą dieną daug ką pakeitė, bet nuotaikos nepagadino. Vaikai galėjo net maudytis. Vyresnieji ir visai mažiukai pasinaudojo mielu P. ir G. Puslių erdviu namu ir didelėmis verandomis. Atsilankė ir svečių: kun. dr. V. Bitinas, A. Gruzdys, p. Mikėnienė iš Chicagos ir dar keletas šeimų. Tėvų vardu A. Plečkaitienė šiltais žodžiais padėkojo mokytojoms, LB pirm. A. Gruzdys įvertino mokytojų darbą, pasiaukojimą, mokytoja E. Vaišnienė pareiškė padėką tėvams už vaikų siuntimą mokyklon ir bendradarbiavimą, kas palengvina darbo mokytojoms. Neteko ir aikti. A. Plečkaitienė ir V. Žemliauskienė ne tik suorganizavo, bet ir paruošė vaišes, kitoms padedant. **A.**

PATERSON, N.J.

Gausu vedybų

Mažoje Patersono lietuvių kolonijoj šiais metais įvyks (kai kurios jau įvyko) net penkerios jungtuvės. Pirmasis gegužės 21 susituokė Bronius Stankaitis su Kanados lietuvaite. Antrosios vestuvės buvo Danguolės Masionytės su Rimtautu Vizgirda iš Bostono, Mass. Algimantas Šaulys rugpiūčio 14 veda Zitą Sukauskaitę iš Detroito, Mich. Rugpiūčio 28 išteka Irena Bražinskaitė, o rugsėjo 25 Janė Adomaitytė sukurs šeimos židinį su A. Maižiu iš Brockton, Mass.

Danguolės Masionytės ir Rimtauto Vizgirdos jungtuvės įvyko birželio 12 šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje, Paterson, N.J. Mišias aukojo ir moterystę laimino kun. V. Dabušis. Asistentais buvo kun. B. Ramanauskas, O.F.M. ir kun. P. Totoraitis. Jaunuosius prie altoriaus palydėjo penkios poros pabrolių ir pamergių. Pirmąja pora buvo jaunosios sesutė Teresė ir Algimantas Gečiai. Kitas poras sudarė: Laima ir Valentinas Mockai, Vita Tallat-Kelpšaitė ir Edmundas Gudaitis, Dalia Skeivytė ir Jonas Pauliukonis ir Birutė Bražinskaitė ir Stasys Zikas-Žižniauskas. Mišių metu giedojo solistė Irena Stankūnaitė. Ją vargonais palydėjo jos tėvelis muzikas J. Stankūnas. Gi B. Markaičio mišias giedojo dalis parapijos choro, vadovaujant vargon. V. Justui. Po mišių kun. V. Dabušis perskaitė šv. Tėvo palaiminimą ir kardinolo Cicognani sveikinimo telegramą.

Vaišės įvyko "Rounder's" restorane, Paramus, N.J., kur dalyvavo per 150 svečių. Maldą sukalbėjo parapijos klebonas kun. J. Kinta. Po to jaunosios tėvelis A. Masionis pakyliui vadovauti pakvietė Antaną Gustaitį iš Bostono.

Pasakyta daug sveikinimo kalbų. Gauta daug sveikinimo telegramų ir laiškų.

Abu jaunieji yra susipratę lietuviai. Danguolė yra ateitininkė, o Rimtautas skautas. Abu baigę aukštuosius mokslus. Danguolė tik š.m. birželio 1 d. gavo Marymount Manhattan kolegijos diplomą su pažymiu cum laude. Ji studijavo matematiką. Rimtautas jau prieš trejetą metų baigė Bostono universitete chemiją ir dabar dirba savo specialybėje. Vakarais jis lanko Seton HEALL universitetą, S. Orange, N.J., kur siekia magistro laipsnio. Povestuvėn kelionėn buvo išvyke į Virgin Island ir Puerto Rico. Grįžę apsigyveno East Orange, N.J. **tb**

Lietuvių Fondo nariai, papildę savo įnašus naujais įmokėjimais: Antanas Kareiva, Chicago, Ill., iki 300 dol., Prof. Jonas ir Marija Kuprioniai, Rusten, La., iki 500 dol., Liet. Dantų Gydytojų Sąjunga, Chicago, Ill., iki 400 dol., St. ir L. Vilinskai, Windsor, Conn., iki 200 dol., L.D. Kunig. Birutės Karių Šeimų Moterų Draugija, Chicago, Ill., iki 600 dol., Pr. Totilas ir šeima, Omaha, Nebr., iki 700 dol., Dr. Vytautas ir Aldona Taurai, Chicago, Ill., iki 600 dol., Justinas Liaukus Brooklyn, N.Y., iki 270 dol., dr. Antanas Salys, Springfield, Pa., iki 500 dol., LB Gage Park Apylinkė, Chicago, Ill., iki 200 dol., Amer. Liet. Inžinierių ir Architektų S-gos Chicagos skyrius iki 400 dol., Pranas ir Ona Gedvilai, Chicago, Ill., iki 200 dol., Lietuvių Ūkininkų Sąjunga, Chicago, Ill., iki 300 dol., LB Lemonto Apylinkė, Lemont Ill., iki 200 dol.,

— **Sovietuose** padaryta nuolaidų žydam: leista spausdinti 10,000 maldų knygų, priimti Maskvoje į rabinų seminariją 20 kandidatų, kepti macas žydų Velykom.

IŠ VISUR

— **Dr. Julius J. Bielskis,** Los Angeles, Calif., Lietuvos konsulas, dalyvaus Lietuvos vyčių seime, įvykstančiame rugpiūčio 5-8 dienomis Statler Hilton viešbutyje, Los Angeles mieste, ir kalbės Lietuvos laisvinimo reikalu. Dr. J. J. Bielskis yra buvęs Lietuvos vyčių centro valdybos pirmininku 1919-1920 metais.

— **Prof. K. Pakšto monografijai** po 10 dol. aukojo prof. J. Brazaitis, Povilas ir Birutė Čečkai ir Povilas Labanauskas (Voice of America).

— **Vasaros stovykla lietuviams studentams** ruošiama studentų ateitininkų, įvyks Dainavoje (1510 Austin Rd., Manchester, Mich.) nuo rugpiūčio 25 d. iki rugsėjo 6 d. Be paskaitų ir pačių studentų referatų ir diskusijų bus ruošiamos nuotaikingos vakarų programos ir sporto rungtynės. Ypač laukiama jaunųjų studentų. Registruotis galima pas stovyklos vadovą Antaną Vainių Jr., 80-39 87 Rd., Woodhaven, N. Y., 11421.

— **Lietuvių Fondo Tarybos** posėdis bus rugpiūčio 15 Chicagoje. Bus pristatyta patvirtinti naujoji Fondo Valdyba, diskutuojami LF organizaciniai metodai. Šiuo metu Fondas turi apie 190 tūkstančių nejudomo kapitalo, iš viso jau davė apie 10,000 pelno, kuris buvo paskirstytas būtiniausiems lietuviškiem reikalam. Šiais metais LF pelnas bus dar didesnis nei praeitais metais. Taip pat LF kapitalas greit bus investuotas saugiai ir duos didesnius nuošimčius pelno nei taupymo bankai.

— **Dayton, Ohio,** lietuvių parapijos sodyboje lietuviškus kryžius suprojektavo arch. Alfredas Kulpavičius. Statulėles dirbo Vladas Kulpavičius; statymo darbus atliko Valerijonas Sodeika. Kryžių nuotrauka buvo įdėta praeitam Darbininko numeryje.

— **Italijoje gyvenusių lietuvių** suvažiavimas bus rugsėjo 4 Chicagoje. Suvažiavimo reikalais rašyti: Zenonas Krasauskas, 4602 So. Californija Ave., Chicago, Ill., 60632.

PADĖKITE PRANCIŠKONAMS PASTATYTI LIETUVIŲ KULTŪROS CENTRĄ NEW YORKE

VIENUOLYNĄ-KOPLYČIĄ, SPAUSTUVĘ, PATALPAS LIETUVIŲ VISUOMENINIAM REIKALAM

Aukos siunčiamos adresu:

BUILDING FUND
FRANCISCAN MONASTERY
680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Aukojusieji 1000 dol. tampa garbės fundatoriais

500 — amžinais nariais

100 — fundatoriais

aukojusieji mažiau — rėmėjais.

Galima įrašyti ir mirusius (memorial). Aukotojų vardai bus įamžinti pastato garbingoje vietoje ir prisimenami vienuolių maldose bei mišiose.

Pažadu auką statybų fondui $ .....

Siunčiu auką statybų fondui $ .....

Įrašau mirusį .....

Siuntėjas .....

Adresas .....

.....

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible)

DAYTON, OHIO

Lietuvaitės seselės, 24 iš šv. Kazimiero kongregacijos ir 2 iš šv. Pranciškaus kongregacijos, studijuoja vasaros kursuose Daytono Universitete. Seselės dalyvavo lietuvių parapijos Trijų Kryžių šventovės šventinime birželio 27 d., o rugpiūčio 1 d. universiteto mažajame teatre seselių programoje pasirodė su lietuviškais tautiniais šokiais.

Kun. Algimantas Bortkevičius, išventintas Romoje liepos 11 d., rugpiūčio 8 d. laikys iškilmingas mišias Daytono lietuvių šv. Kryžiaus bažnyčioje. Kun. Bortkevičius studijas baigė Romoje, gyveno lietuvių šv. Kazimiero kolegijoje, Daytone turi savo geradarių.

Pavergtųjų Tautų Savaitė buvo paminėta prie lietuvių Trijų Kryžių šventovės liepos 25 d. Dalyvavo lietuviai, latviai ir kitos tautybės. Prie šventovės buvo pastatytos tautybių vėliavos ir padėta gėlių kankinių už laisvę garbei. Chaminade gimnazijos mokytojas Petras Lindenman pasakė kalbą, St. Kavy paskaitė miesto burmistro proklamaciją, o kun. Titas Narbutas atkalbėjo maldą. Minėjimas buvo aprašytas Daytono dienraščiuose ir Cincinati arkivyskupijos laikraštyje, o vakare buvo parodytas 2-jo kanalo televizijos žiniose.

Trijų Kryžių šventove, kurią birželio 27 d. pašventino vysk. V. Brizgys, labai domisi ir nelietuviai. Kasdieną prie šventovės kas nors sustoja pasimelsti už Lietuvos ir kitų pavergtų tautų kankinius. Prie kryžių visada padėta gėlių. Šventovę suprojektavo arch. Alfredas Kulpavičius. **A.J.**

PITTSBURGH, PA.

Lietuvių katalikų radijo valandėlei nustojus veikti, įkurta nauja. Jai vadovauja Vytautas Jucevičius: Echoes of Lithuania Radio Program heard over WZUM Dial 1590 every Sunday 12:00 to 12:30 p.m.

Tai valandėlei paremti rugpiūčio 1 lietuvių ūkyje Clairton, Pa., buvo piknikas.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojam. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. Šveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Roslindale, Boston, Mass. 02131.

KLAUSIMAS

Šių metų balandžio mėnesį mūsų berniukas, 16 metų, susipešė su kitais vaikais. Jis nebuvo kaltas. Trys jį užpuolė, nes pavydi, kad gerai mokosi. Mūsų vaikas nieko nemušė, Jis tik gynėsi kiek įmanydamas. Mūsų vaikui buvo išmuštas dantis, sulaužyta nosis.

Policija nuvežė visus į nuovadą, o paskui, mums pasiskundus, padavė tuos chuliganus į teismą. Buvo teismas birželio mėnesį. Du buvo nuteisti. Mūsų vaikas visai nebuvo nuteistas, jam tik reikėjo liudyti. Tie chuliganai, nors ir buvo nuteisti, bet į kalėjimą nebuvo pasodinti. Jie buvo paleisti "ant probation". Mums buvo labai skaudu, kad mūsų vaikas taip sunkiai nukentėjo, o tie nebuvo nei į kalėjimą pasodinti. Bet ką tu padarysi.

Prieš porą savaičių pas mus viešėjo mūsų giminės iš Michigano. Jų žentas advokatas, nors ir ne lietuvis. Kai mes jiems pasipasakojome savo skriaudą, jie mums pasakė, kad mes galėjome gerai pinigų gauti iš tų chuliganų tėvų. Vienas iš tėvų turi gerą prekybą, kitas gerą valdiską tarnybą. Būtų gerai bent kiek gauti, nes vaikas tikrai buvo nuskriaustas. Bet sakome, gal dabar jau per vėlu, juk teismas jau pasibaigė. Ar galima dabar tą teismą iš naujo pradėti? **Tėvai, N. Y.**

—o—

ATSAKYMAS

Tokiu atveju, kaip tamstos aprašote, civilinis ieškinys yra atskira byla. Kriminalinis reikalas su civiline byla nėra susijęs, nors faktas, kad "kaltininkai" buvo teismo pripažinti kaltais, gali padėti ieškovui civilinę bylą laimėti. Kriminalinėje byloj dalyvauja tik pati valstybė ir kaltininkas. Civilinė byla yra iškeliama nukentėjusio prieš "kaltininką" tuo tikslu, kad nukentėjusiam būtų atlyginta už piniginius nuostolius. Tamstos turite užtenkamai laiko civilinei bylai iškelti (Tort). Tačiau vienu klausimu tamstos buvote neteisingai painformuoti. Tėvai nėra atsakingi už savo vaikų "darbus" — teisiniai "Torts". Tik tie, kurie tai padarė, yra kriminaliniai ir civiliniai atsakingi už savo veiksmus.

— **Dr. J. Žmuidzinas,** Lietuvos konsulas Kanadoje, su didele meile ir pagarba prisimine ateitininkijos tėvą ir savo buvusį mokytoją, Toronte sveikindamas ateitininkų kongresą. Kongreso metu iš jo dar pačio pirmojo gauta pluoštas medžiagos planuojamai išleisti profesoriaus Pr. Dovydaičio monografijai.

Lawrence, Mass.

Vysk. Pr. Brazys ir marijonų provincijolas kun. V. Rimšelis liepos 18 lankėsi Lawrence. Šv. Pranciškaus bažnyčioje. Vyskupas atlaikė mišias ir per trejas mišias sakė pamokslus lietuviškai ir angliškai apie lietuvių religinę šalpą.

Vestuvės. Liepos 24 šioje bažnyčioje prel. P. Juro buvo sutuokti muziko Jono Narkaus duktė Marija, baigianti aukštuosius mokslus studentė, su kanadiečiu inž. architektu Liudviku Papaureliu. Prie vargonų giedojo solistė F. Berri-Suslavičiūtė, vargonais grojo Vytenis Vasyliūnas iš Cambridge. Vestuvių vaišės buvo atnaujintoje salėje Lawrence priemiestyje. Vaišes paruošė jaunosios motina Uršulė Narkienė. **J.Sk.**

VASARIO 16 GIMNAZIJOS mokytojai (antroje eilėj), po krepšinio rungtynių su mokiniais.

Vasario 16 gimnazijoje

Vasario 16 gimnazijos berniukų kūno kultūros mokytojo Tautvydo Martyno Gailiaus išleistuvių proga įvyko krepšinio rungtynės tarp mokytojų ir mokinių. Rungtynės įvyko birželio 24 ir jas laimėjo mokiniai 44:38. Pažymėtina, kad visi lietuviai mokytojai, kurie dalyvavo rungtynėse, jau virš 40 metų. Seniausias amžiumi — mokyt. F. Skerys (46 metų), o jauniausias — mokyt. Dinkel (24 metų).

SVARBUS PRANEŠIMAS

Pagal Vnešposyltorg patvarkymą painformuojami asmenys, kurie užsakė dovanų siuntinius savo giminiems USSR per firmas, neturinčias įgaliojimų priiminėti užsakymus, kad jų užsakymai bus išpildyti su sąlyga atliekant formalumus per firmą

PODAROGIFTS, INC.

229 Park Ave. South, New York 10003, Phone 228-9547

kuri yra vienintelė firmą JAV turinti įgaliojimus priiminėti užsakymus dovanų siuntiniams savo giminėms, gyvenantiems USSR.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Skyrius: 108 W. 14th Street, New York, N.Y. 10011; tel. CH 3-3005 (arti 6th Ave., tik keli žingsniai nuo požeminio traukinio ir autobuso stočių, pirmas aukštas, virš "Singer" krautuvės.)

- Mes siunčiame dovanų siuntinius į Lietuvą ir visas USSR respublikas, o taip pat Rumuniją.
- Užsakymai paštu išpildomi tą pačią dieną, kada jie gaunami.
- Visos išlaidos ir muitai apmokami čia, taip kad gavėjas neturi nieko mokėti.
- Jūsų siuntinys išsiunčiamas per 48 valandas nuo gavimo.
- Jūsų patogumui sandėlyje mes turime didelį medžiagų pasirinkimą žemomis kainomis.
- Mūsų agentūra atidaryta kasdien nuo 9 ryto iki 6 val. vakaro; sekmadieniais nuo 10 ryto iki 4 val. p.p. Kitu laiku susitarus.

Nuo liepos 15 iki rugpiūčio 15 agentūra sekmadieniais uždaryta. Mes esame vienintelė **COSMOS PARCELS EXPRESS Corp.** agentūra 14-toj gatvėje, New York City.

W. KACZMARSKY, savininkas

Vienintelis Importuotojas Amerikai

Šios vokiečių gamybos **Gyvenamojo — Kambario Spintos**

TURIME ĮVAIRAUS DYDŽIO IR ĮVAIRIOS RŪŠIES RASITE MŪSŲ SANDĖLYJE VISADA

Viršuje parodoma spinta išardoma — Pristatoma bet kur JAV-se

ADOLF SCHRAGER FURNITURE, Inc.

Yorkvilės Didžiausia, Gražiausia Baldų Krautuvė

DABAR: 336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Avenue) N.Y.C.

Tel. TR 9-0400

Atdara kasdien iki 9 val. vakaro, antradieniais ir šeštad. iki 6 v. vak

VILA

"JŪRATĖ"

Cape Cod

Sezonas prasideda nuo

LIEPOS 1 D.

iki

RUGSĖJO 15 D.

Dėl užsakymų prašau kreiptis:

ELENA KRASAUSKAS
273 Oxford Street
Hartford, Conn.
Tel. A. D. 3-2893

po liepos 1 d.

ELENA KRASAUSKAS
P. O. Box 307
West Hyannis Port
Cape Cod Mass.
Tel. — Hyannis
Code 617 - 775-9216

SERVICE

B &S CONTRACTORS

1838 Flatbush Ave.

Anything, anytime, anywhere. Most Reasonable Rates Free Insurance Estimates. All Work Guaranteed.

Call **MA 4-6868**

SLIPS MOORING

Day - Week - Month - Season

Moorings $3 per foot (season)

Slips at sensible rates

Skyline Marina on Flushing Bay

College Point, New York

Call IN 3-9708

K & D CONTRACTORS

CEMENT WORK

All Type House Wrecking

Cellar Cleaning Rubbish Removed

Stoop work All work guaranteed

190 Kosciusko St. Bklyn N.Y.

Phone — 388-9742

Geriausiai pailsėsit per savo atostogas garsiame CAPE COD - OSTERVILLE kurorte prie atviro Atlanto jūros pliažo, gražioje lietuviškoje JANSONŲ vasarvietės viloje

AUDRONĖ

87 East Bay Rd. OSTERVILLE Cape Cod Mass. 02655

Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila AUDRONĖ yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti (7 min. pėsčiom) šiltos srovės privatus jūros pliažas.
- Geras lietuviškas maistas.

Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą, todėl visi maloniai kviečiami atvykti praleist savo atostogas viloje Audronė.

Vila Audronė jau atidaryta ir priima svečius vasarojimui. Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ

MRS. MARIJA JANSONAS

87 East Bay Rd. Osterville, Mass. 02655 — tel. 428-8425

WE'VE MOVED

on or before July 15th

to

661 — 64th Street

Brooklyn, N. Y. (near 7th Avenue)

Same phone number: SH 8-3450

TOM GURBO

6510 5th Avenue, Brooklyn, N. Y.

AUTO COLLISSION — We repair all makes

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUČAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421

Tel. VIrginia 6-9519

SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį

Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

RESORTS

CAVENDISH CLASSES

Self Improvement Courses. 92-05 Whitney Ave., Elmhurst 73, N.Y. OL 1-5753 Summer Sessions $105 — Reading, Arithmetic. Special help for reading levels, 2-3-4-5. Elem., High School, Adults.

FRANK HEINECKER

FUEL OIL

Buy Now and Save

Service is our Motto

Call BR 3-0109 or IV 3-2390

1693 North Gardner Drive

Brentwood L. I.

STANZIONES BAKERY

Open 6 Days a Week

705 Forest Avenue, Staten Island

Delicatessen Italian specialties and delicacies Home-made Italian spaghetti sauce Open Sundays Call GI 7-9004 or GI 2-4324

Ambulance & Oxygen Service

In case of emergency call "Emergency" for Ambulance and Oxygen service in the Bay Ridge Area.

KENNETH LORDAHL

705 - 60th Street

HY 2-7217 — HY 2-7218

GROOMING—Summer Specials

Low prices for all Breeds

Poodles - Toys $6 Minis $8

Stand $12

Grooming by TOM MERRIMAN

Dog House 979 1st Ave (54th St.)

Call PL 3-2521

CARPENTRY

KARRIS'S HOME IMPROVEMENT COMPANY

Tele 672-0644

873 Union St., Brooklyn

The OLD SEIDELBURG

Open 7 days a week

For the Finest of Foods

Come and bring the family for Sunday Dinner

626 Third Ave N.Y.C.

Call TN 7-2678

NURS. HOME

SENIOR HOUSE

HOME FOR ADULTS

Retired — Elderly — Convalescent

24 Hours Supervision

14 Maple Av., Bay Shore, L.I.,N.Y.

Maria Rosa, L.R.N.

MOhawk 5-0072

REAL ESTATE

Junior's Restaurant 386 Flatbush Ave. Ext. (at DeKalb Ave.) B'klyn, N.Y. Very fine food at extremely modest prices—that's the story behind fabulously successfull Junior's. So successful it's open from 6 a.m. to 2 a.m. next morning, serving anything from a sandwich through specialties like Hungarian beef goulash, boiled beef flanken and veal cutlet parmigiana to exquisite steaks. Excellent banquet and private party facilities, too—the Burgundy Room seats 200—and Junior's will be happy to cater a party in your home. Call UL 2-5257, ask for Marvin or Walter Rosen.

Hurry! Price Increase Coming!

FREEPORT

NEW HI-RANCHES

Introductory price only... **$26,500**

Upper Level: 3-Bdrms, vanatorium tile bath with 25x54 mirror, living room; full dining room and cabinet lined kitchen.

Lower Level: Large (plywood paneled) playroom, laudry rm, 2 zone gas HW heating system, cast iron boiler; garage. Sliding glass door leading to patio.

500 sq. ft. landscaped plot park and beach privileges

PATRIC HOMES

On South Ocean Ave.

DIRECTIONS: So. State Pkway to Grand Ave. Baldwin (Exit 20) Right (South) to Sunrise Hwy. Left (east) approx. 1 mile to South Ocean Ave. Right to Model.

Job: FR 8-9102 Eves. VA 5-5829

ACRES — HIGH DRY

$749 Per Acre

Right between New Sunrise H'way Ext. and New York to Riverhead Expressway. New Factory for employment near by. We are not selling homesites—there are no utilities. However, the potential of Long Island at the price will be easily recognized by the smart investor. The land we sold 5 years ago for $99 per acre has since been resold for $5000 per acre. Who would of believed it then? Make your money grow in growing L.I. Don't miss your golden opportunity. Invest now! **$5.00 monthly after small Down Payment.** Get your deed and ownership papers immediately. Three Land Offices — 729 Jericho T'pike, Route 25, 3 mi. past Smithtown, & 2950 Jericho T'pike, Route 25, 1 mi. east of the Smithtown Bypass, and 376 Jericho T'pike, Route 25, Selden. Hurry out—Office open every day incl. Sundays. Over fifty years in the land business.

K. H. LEEDS

LAKE RONKONKOMA, L. I.

H. W. MALE

AUTO MECHANICS

50-50 PROFIT SHARING

We require Mechanics for our new expanded facility. If you are an expert technician and accustomed to repairing cars in the finest manner, you are eligible to work in one of the best equipped and busiest Chevrolet Service Departments in New Jersey. There is no better pay plan anywhere. No shop has more to offer. 50-50 on all labor, guaranteed minimum wage, vacations paid on the basis of your average earnings, the Nada Pension retirement plan, 6 days sick leave, Life insurance, Blue Cross plan, 5 day week, paid holidays, free uniforms, free employee parking, average earnings paid while attending G.M. training and technical classes, our own employee dining room, highest factory claim hourly rate, and other benefits too numerous to mention. Call Bob Henry, Service Manager for appointment for personal interview.

CHAPP CHEVROLET CORP.

200 Valley St. South Orange

SO 3-4000.

MACHINE SHOP HELPERS

Exp'd. in drilling, milling, deburring, etc.; permanent position, overtime, modern air-conditioned shop, pleasant working conditions, all benefits.

AMERICAN PRODUCTS CO., Inc.

610 Rahway Ave. Union, N. J.

RESORTS

Scotty's Motel Plan a lakeside vacation now! Reserve early. Enjoy lake or new 70 ft. swimming pool good fishing, boats, launching ramp on 400 ft. of safe sand beach dock, water skiing, etc. Restaurant, snack bar, cocktail lounge on premises 5 minutes walk to village & churches Write for color brochure Cocozza Brothers - Scotty's Dept. J. Lake George 5, N.Y. Tel. NN 8-2467 N.Y. Thruway to door

Paradise Lake Motels and Cottages Paradise Lake Resort 4 miles south of Lake George, N.Y. Informal, relaxing atmosphere, families, honeymooners, 30 motel & housekeeping cottages on lake, sandy beach, restaurant, bar, playgrounds & sports area. Brochure, S. M. Russo, R.D.2, Glens Falls 9, N. Y. 518 - 792-9431.

JOE'S MT. VIEW — Box 61 RD 1 Catskill 5, N. Y. Tel. 518 - 943-5909. Hosts: Gill & Joe Ccafidi. American cuisine, home baking. Deluxe accom., Pri., semi pri. baths, swim. pool, orch. and entertainment, dancing, cocktail lounge, all sports, lake boating. Free color brochure and rates.

Christine 4300 Atlantic, at Baker, Wildwood, N.J. The friendly hotel. Not "just any" hotel, but the homelike place, run by Doc and Harriet Harlan. Near everything, free parking, 2 diners close by. Bathe from room. Clean, 52 rooms, most with new furniture. Private bath or running water. $4 to $5.50 per day, per person, 2 in room. Low weekly and family rates. 3-bedroom apt. after Aug. 7. Phone 609 - 522-5241.

The Hotel BREAKERS

on the Ocean Front Spring Lake, N.J. "Families Love Us!" Private beach & pool, fine food (Mod. Amer. plan), golf, fishing, tennis, dancing. Shops, Supper clubs, only 20 minutes from Monmouth Track. Convenient to Churches. Best of all... sensible rates. Bklet. Reservations Tel. (201) 449-7700.

Mrs. Edward Cody, Owner-Mgmt.

HOTELS

CHATHAM HOTEL 1½ blocks to beach. Center of all attraction 304 4th Ave., Asbury Park, N.J. Wholesome home cooking Friendly family atmosphere $40 & up weekly Rooms without meals $18 & up per person Kitchen privileges month or season Josephine Farielio (201) 774-9525

SERVICE

Beginners and Experienced

STUDY PIANO

VOICE SIGHT SINGING

Call Anytime

UL 7-9515

Mrs. Howell 675 Sterling Place

Brooklyn

A home away from home **HOTEL LUCERNE** 201 W. 79th Street, New York City ½ block from Broadway and 79th St. Convenient to everything in the heart of N. Y. C. Newly furnished 1-2-3 room suites some with kitchenettes — moderate rates. **EN 2-7100.**

SHOWCASE RESTAURANT

Open 7 days a week, 3 African lobster tails $3.25 or sirloin stake dinner — 533 Old Country Road Westbury L.I. opposite Ohrbachs. Come bring the family for Sunday dinner Call 516 ED 3-3376.

Complete Home Remodeling — We repair in and out from top to bottom Kitchens, Bathrooms and Basements 24 hour service

EMPIRE BUILDING & Const Co

493 East N.Y. Ave. Brooklyn

Call PR 4-2013

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Eastern open p-bes Washingtone laimėjo didmeistris Pal Benko, N.Y. sukoręs 7½-½ tš. Buvo 176 dalyviai.

JAV atvirose p-bėse, kurios vyksta Puerto Rico valstybėje, po keturių ratų pirmavo didmeistriai Benko ir Lombardy, abu iš N.Y., turėdami po 4 taškus. Be pralaimėjimo dar eina iš 163 dalyvių trys N. Yorko vyrai: P. Brands, latvis Edmar Mednis, B. Zuckerman, kanadietis Duncan Settler ir iš Dallas — K. Smith..

Iš lietuvių dalyvauja tik Ignas Žalys, Quebeco čempionas; kaip jam sekasi žinių dar neturime.

Danijos didmeistris Larsen laimėjo pirmąją mačo partiją su buv. pasaulio čempionu rygiečių M. Tal. Antrąją partiją laimėjo Tal. Pasekmė tuo tarpu 1:1. Šio mačo laimėtojas susitiks su pirmos ketveriukės laimėtoju B. Spasskiu.

"Lietuvių Dienos", birželio numery, talpina įdomų straipsnį: "Šachmatininkai mus džiugina", kuriame suminėti lietuvių šachmatininkų laimėjimai per š. metų pirmąjį pusmetį.

Įdėtos mūsų žymūnų nuotraukos: Arlausko, Tautvaišo, Vaitonio, Škėmos ir Žalio.

Kardinolas Jokimas Pecci, vėliau popiežius Leonas XIII, puikiai žaidė šachmatais. Čia jo partija žaista prieš 90 metų su kitu dvasiškiu (1875 m.), paskelbta knygoj "The Golden Treasury of Chess". Baltieji: kun. Fr. Guila, juodieji: kardinolas J. Pecci.

1. e4 e5 2. Žf3 Žc6 3. Rc4 Rc5 4. c3 Žf6 5. d4 e:d 6. e5 d5 7. e:f6 d:c4 8. Ve2+Re6 9. f:g7 Bg8 10. c:d4 Ž:d4 11. Ž:Ž 12. Vh5 f6 13. 0-0 Bg7 14. Vb5+ c6 15. Vb7 B: g2+1 16. K:g2 Vg6+ 17. Khl Rd5 +. 18. f3 R:f3 19. B:f3 Vgl matuoja.

Leidinys apie lietuvių sportininkų veiklą

Chicagos "Aro" sporto klubas neseniai išleido anglų kalba "Lithuanian Sports Review". Leidinys 26 psl., iliustruotas nuotraukomis iš krepšininkų kelionės į P. Ameriką, Australiją, žymesniais sporto veikėjais. Pridėta aprašymų apie tuos žygius ir kitą sportininkų veiklą.

Leidinys taikomas lietuviškai nemokantiems sportininkams, kad juos painformuotų apie mūsų veiklą. Informacija ta reikalinga, bet, pavartęs leidinėlį, susimąstai: lietuviškojo "Sporto" jau nepajėgiama išleisti. Pradedama angliškai ... Kas būtų, jei taip darytų ir kitos organizacijos?

Floridoje ieškoma pora lietuvių, kurie padėtų pataisyti laivelį. Su tuo laivu galima gerai žuvauti ir pinigų uždirbti. Prašom kreiptis: Jonas Batus, First St. Rt. 1, Box 131, Jupiter Heights, Fla.

Parduodamas namas. Great Neck, N.Y., lietuvių apgyventame rajone parduodamas vienos šeimos namas, kuris turi 6 kambarius, 2 tualetus, vonią. Namas išlaikytas gerame stovyje. Didelis žemės sklypas, arti Kings Point parko. Norima greitai parduoti ir prašoma tik 18,000 dol. Namas yra: 60 Van Nostrand Ave., Great Neck N.Y., L.I., telefonu kreiptis: — Mr. Vincas Aleksa, 516 HU 2-1828.

Išnomuojami butai Bronx Concourse: 3 kambarių — 90 dol.; 5 — 100 dol.; 6 — 140 dol. Apt. Center, 22 39 Grand Councourse, Bronx, N. Y. WE 3-0300.

Paieškomas Juragis Juozas, s. Jono, išvykęs iš Kauno. Prašo atsiliepti: Matukavaitė, Ona, gyvenanti Kaune, Liškiavos g-vė 11-2.

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ

BANGA

CAPE COD, MASS.
GREAT MARSH RD.
CENTERVILLE, MASS.

Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo garsaus Craigville Beach.
Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kur patiems galima gamintis valgį.
Skanūs lietuviški valgiai.
Grynas pušų oras ir rami vietovė poilsiui.
Svečiams be savų automobilių — transportacija į ir iš paplūdymio.
Šalia "Bangos" randasi ežeras su paplūdymiu. Žuvavimo mėgėjams yra laivelis.
Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakymais kreiptis šiuo adresu:

A. Pakštys
BANGA
Box 188, Centerville
Cape Cod, Mass.
Tel. (617) SP 5-4633

LONG ISLAND
statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo norus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. • Mes patys perkame L. I. žemės sklypus • Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną
Tel. 516 AN 1-2864

DISPLAY

PATRIS PAINTING & DECORATING COMPANY
Interior and exterior fully insured
Also full scaffold work
24 Hours a Day
RA 1-7378

BULL AUTO SUPPLIES
Complete Line of Car Accessories
Motor Oil—Spark Plugs
3840 Nostrand Ave—Brooklyn, N.Y
2 Door from 1st. Nat. City Bank
Call 891-9234
Open 6 days a week

BOARDING HOME
For Elderly Men and Veterans
with Room and Board
Light laundry, also porches
Near park all transportation
Catholic Church within the Area
Call DI 5-1579

FLATBUSH OUTDOOR GOLF CENTER
Open 7 days a week
Ralph Ave and Ave J. Bklyn
Free off street parking
Open day and night Come and bring the family. Call CL 1-9824

ADAMS CORNERS
Glenwood Park Bungalows
Peekskill Hollow Road - Putnam Valley 35 miles N.Y.C. 1-2-3 bedroom bungalows Filtered swimming pool, Baseball. Day Camp adjoining
N.Y.C. JE 7-5201
or 914 DE 7-6051

NURSES N.Y. State Registered
DELIVERY & OPERATING ROOM
Experience Prevailing Salary
Plus extra for on call for O.R.
BAY RIDGE HOSPITAL
437 Ovington St. Brooklyn, N.Y.
Call — TE 9-1313

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje — Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkit daugiausia patyrusiam Kelionių biurui į R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. CIrcle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant
DOVANAS - SIUNTINIUS Į USSR.
Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klijentų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informaciją ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

• ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street	CH 9-6245
• BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
• SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway	AN 8-0068
• BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue	EV 4-4952
• BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue	DI 5-8808
• BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
• CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue	BR 8-6966
• CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street	WA 5-2737
• CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road	TO 1-1068
• DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue	VI 1-5355
• GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W.	GL 8-2256
• HARTFORD 14, Conn.—200 Franklin Av., Tel. 233 8030, 246 0215	
• HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau	TO 7-1575
• IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave.	ES 2-4685
• LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street	FO 3-8569
• LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
• NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue	BI 3-1797
• NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave.	LO 2-1446
NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street	CH 3-3005
• NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue	AL 4-5490
• PASSAIC, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6587
• PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street	MU 4-4619
• PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave.	PO 5-5892
• PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
• SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
• WATERBURY, Conn. — 6 John Street	PL 6-6766
• WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street	SW 8-2868
• YONKERS, N.Y. — 555 Nepperhan Ave.	GR 6-2781
• YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue	RI 3-0440

"VENTA"
Home Improvements Co.

Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:

J. BANDŽIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai
laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

LIETUVIŲ ADVOKATAI

C. A. VOKET
VOKIETAITIS ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška kopyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN
INC.
E. JOSEPH ZEBROWSK
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
23 E. 7th St., New York 9, N. Y
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balzamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

A. A. ANTANAS GOELDNERIS
MIRIMO METINĖS

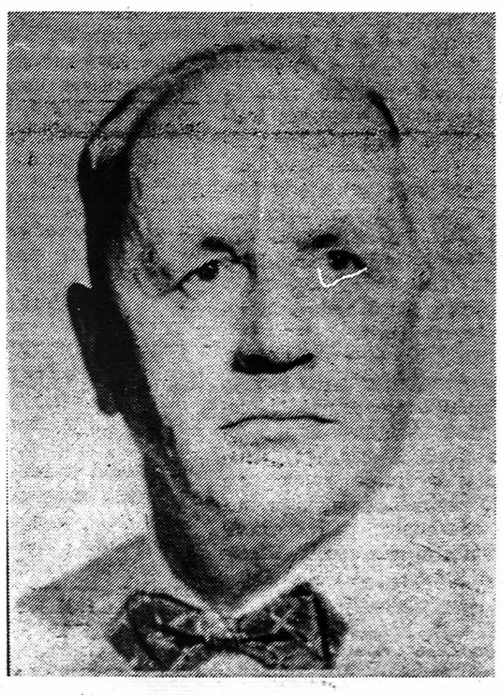

Rugpiūčio 7 dieną sukanka metai, kai negailestingos mirties trenktas **A. A. Antanas Goeldneris** išsiskyrė iš mūsų tarpo. Pamaldos jo atminimui bus **Tėvų Pranciškonų koplyčioje, 680 Bushwick Ave., Rugpiūčio 7 d. 9 val. ryto.**

Velionės žmona kviečia visus pažįstamus atsilankyti ir kartu pasimelsti.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
—•—
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N.Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

JUOZO ir IZABELĖS MIŠIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų . . . Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visokiais reikalais kreipkitės į
JOHN ORMAN AGENCY
Insurance - Real Estate
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. VIrginia 6-1800

Siųskite į Lietuvą ir SSSR
DOVANŲ SIUNTINIUS
— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom *urmo kainom* atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:
S. BECKENSTEIN, Inc.
118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.
Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.
S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. ..... Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. ..... Tel. STagg 2-4329
91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. — Tel. 441-4554
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

Nesutrukdykite savo giminių nemalonumais ir rizika palikti juos be dovanų —
nepatikrindami ar yra įgaliota firma, kuri priima iš Jūsų dovanoms užsakymus. ĮSIDĖMĖKITE: kad tik
PODAROGIFTS, Inc.
220 Park Ave. So., New York, N.Y. 10003, Tel. 228-9547
yra vienintelė firma JAV-bėse, kuri turi *Vnešposyltorg* įgaliojimą priimti užsakymus dovanoms Jūsų giminėms. Bet ko tik norite: AUTOMOBILIAI, DVIRAČIAI, RADIO PRIIMTUVAI, ŠALDYTUVAI, LAIKRODŽIAI, AUDINIAI, ir daugelis kitų prekių pristatoma gavėjui į jo gyvenamą vietą laike 20-40 dienų. DIDŽIULIS PASIRINKIMAS DELIKATESŲ IR MAISTO SIUNTINIŲ.
— KELIALAPIAI —
į kurortus - sanatorijas su mineraliniais vandenimis Kaukaze, Kryme, Rygos pajūryje, Odesos gydomuosius purvo naturaliuosius pakraščius ir kitur. UŽEIKITE Į MŪSŲ SALĘ, KURIOJE ĮSTATYTI DAIKTAI APŽIŪRĖJIMUI IR PASIRINKITE DOVANĄ SAVO GIMINĖMS.
Reikalaukite iliustruotų katalogų.

WEISS & KATZ, INC.
187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —
- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- *Specialiai žemos kainos* siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas. kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užeiti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS
Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!
SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

DARBININKAS

Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Vienuolynas ..... GL 5-7068

NEW YORKO NAUJIENOS

Darbininko redakcijoje lankėsi prel. J. Končius, atvykęs iš Floridos, kur jis dabar nuolatos gyvena.

Kun. dr. A. Valiuška, Los Angeles lietuvių šv. Kazimiero parapijos vikaras, keliaudamas aplink pasaulį, buvo sustojęs New Yorke, kur apžiūrėjo pasaulinę parodą, aplankė savo pažįstamus iš Heidelbergo laikų. Taip pat lankėsi Darbininko redakcijoje.

Kun. J. Čekavičius, jo sesuo ir p. Misiūnienė liepos 28 išvyko lėktuvu į Europą aplankyti žymesnių vietų. Kun. J. Čekavičius į namus grįš už keturių mėnesių. Aerodrome palydėjo: Minkūnai, T. Dzikienė, P. Montvila, Ona Misiulienė atvykusi iš Floridos.

Balfo vadovybė — pirmininkas kun. V. Martinkus ir reikalų vedėjas kun. L. Jankus rugpiūčio 15 išskrenda Europon. Visas kelionės išlaidas apsimoka patys. Jie stengsis susipažinti su lietuviu padėtimi ir šalpa Anglijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje ir Italijoje.

Metinėje Pennsylvanijos lietuvių dienoje rugpiūčio 14, Lakewood, Pa. veiks Darbininko kioskas. Galima bus užsisakyti Darbininką, įsigyti lietuviškų plokštelių bei gerų knygų. Kioskas bus patalpintas salėje. Darbininkas pirmiems metams duodamas papiginta kaina — tik 5 dol.

Toks lietuvių susibūrimas Pennsylvanijoje yra pats gausiausias, todėl organizuojamas autobusas ir iš New Yorko apylinkės. Autobuso reikalais kreiptis: R. Legeckas JA 3-03 98: M. Šalinskienė VI 7-4499; Darbininko administracija GL 2-2923.

N.Y. jaunimas kviečiamas susirinkti rugpiūčio 6, penktadienį, 8 v.v. White Horse svetainėje, 86-16 Jamaica Av., Woodhavene. Bus tariamasi, kaip vykti į lietuvių dieną Lakewood Pa. rugpiūčio 16. Iš New Yorko rengiamas autobusas. Kelionė ten ir atgal — 5 dol. Po susirinkimo bus šokiai toje pačioje svetainėje.

Antanas Miliauskas, kilęs iš Mahoney City, Pa., dabar gyvenąs Bronx, N.Y., N.Y. pasaulinei parodos Schaeffer paviljone dirba kaip pareigūnas. Iš veido greit galima atpažinti, kad jis lietuvis.

Maspeth, N.Y. Rugpiūčio 7 sukanka vieneri metai, kaip mirė Juozas Ūsas. Šį šeštadienį 10 v.r. V. J. Atsimainymo bažnyčioje bus laikomos metinės mišios už jo vėlę. Po mišių bus pietūs V. Belecko restorane.

Rūta Lee-Kilmonytė šiomis dienomis atsiuntė K. Genevičienei Brooklyn, N.Y., laišką, kuriame rašoma, jog ji buvo nustebinta gautąja lietuviškąja lėle, kurią pagamino ir padovanojo Veronika Eitmanienė iš Patersono, N.J., už josios "tokį nepaprastą lietuviškumą". Genevičienė buvo tarpininkė tarp jų. Eitmanienė anksčiau padovanojo lietuvišką lėlę New Yorko pasaulinei parodos administracijai. Lėlė išstatyta tarp lėlių administracijos namų stande. Parodos pareigūnai, giliai vertindami Rūtą, tą lėlę pavadino mūsų aktorės vardu.

Žygio į Jungtines Tautas organizatoriai A. Mažeika, Jr., su žmona ir Alg. Budreckis rugpiūčio 1 lankėsi Chicagoje, rugpiūčio 4 — Toronte, rugpiūčio 5 — Detroite, rugpiūčio 6 — 7 Clevelande. Vėliau lankysis ir kitose vietovėse, organizuodami lietuvius žygiui. Visuomenė prašoma žygi paremti auka, kurią siųsti: Mr. Antanas B. Mažeika, 149-42 118 St. So. Ozone Parke, N.Y. Visais reikalais skambinti tel. (212) VI 5-6332.

Parengimai New Yorke

Rugpiūčio 5 — Vysk. P. Brazio išleistuvės Maspetho lietuvių parapijos salėje Maspethe.

Rugsėjo 4 — Sportininkų rudens balius Saieva salėje Brooklyne. Rengia Lietuvių Atletų Klubas.

Rugsėjo 12 — Lietuvos atsiminimų radijo — Rūtos piknikas Royal Gardens parke, Rahway, N.J.

Rugsėjo 18 — Skautams remti komiteto balius.

Spalių 17 — Tyliosios Bažnyčios Lietuvoje paminėjimas Carnegie Endowment salėje New Yorke. Rengia Pasaulio Liet. Katalikių Organizacijų S-gos Centras.

Spalių 30 — Operetės choro koncertas

Lapkričio 13 — Masinė lietuvių manifestacija prieš Lietuvos okupantus Madison Square Garden, New Yorke ir žygis į Jungtines Tautas.

Lapkričio 20 — Kariuomenės šventės minėjimas Apreiškimo parapijos salėje. Rengia Ramovės New Yorko skyrius.

Lapkričio 27 — "Čiurlionio" ansamblio 25 metų jubilėjinis koncertas Webster Hall salėje, New Yorke. Rengia New Yorko Apygardos Lietuvių Bendruomenė.

•

Numatomus parengimus pranešti Kęstučiui Miklui, 71 Farmers Ave., Plainview, N. J. 11803 — telef. (516) WE 5-0896.

KOMITETAS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBEI ATSTATYTI planuoja lapkričio 13 žygį į Jungtines Tautas. Iš k. į d. iž1. A. Diržys, pirm. A. Gureckas, koordinatoriai J. Miklovas, A. Budreckas; priekyje kairėje technikinės komisijos pirm. J. Subačius. Nuotr. R. Kisieliaus.

ŽYGIS Į JUNGTINES TAUTAS LAPKRIČIO 13 DIENĄ

Žygio į Jungtines Tautas rengimas jau susilaukė iš visuomenės pritartimų, paskatinančių pagalbos pasisiūlymų ir lėšų, nelaukiant net finansu komisijos sudarymo (kuri šiomis dienomis pradeda veikti).

Prel. M. Krupavičius, siųsdamas 10 dolerių, rašo: "Dirbat gražų darbą. Geriausios sėkmės. Tepadeda Jums Dievas".

Kun. Juozas Aleksiūnas, Angelų Karalienės parapijos Brooklyne klebonas, pasiūlė tos parapijos bažnyčioje daryti rinkliavą žygio reikalams.

Kultūros židiniui įsigyti rengiami šie trys parengimai: spalio 3 — rudens šokių vakaras su įvairia programa, lapkričio 13 — žygio į Jungtines Tautas metu — susipažinimo vakaras ir šokiai ir N. Metų sutikimas. Visuomenė kviečiama prisidėti auka bei gausiai dalyvauti šiuose parengimuose.

Visuomeninninkų susirinkime (New Yorke, birželio 25) darbo pradžiai sumetė: L. Tamošaitis (mirusio "Laisvosios Lietuvos" redaktoriaus Algirdo Kaulėno vardan) — 50 dol., B. Bieliukas — 25, prel. J. Balkūnas — 20, L. ir N. Kulikauskai — 20, E. ir J. Keziai — 15. Po 10 dol.: A. Budreckis, V. ir V. Galiniai, M. ir S. Pagramdžiai. Po 5 dol.: K. Bačauskas, J.B., K.J. Čeginskas, B. Čepukai, A. Snieškus, J. Thomas, A. Vainius, K. Vainius, A. Visminas. Nežinomas — 1 dol. Iš viso tą vakarą — 206 dolų

Worcestery organizatorių apsilankymo proga prie suteiktos ir dar pažadėtos organizacinės pagalbos, pridėjo: Adomavičius —50 dol., du Žemaičiai — po 5 dol., iš viso — 60 dol.

Stambios paramos Komitetas Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti gavo, kaip nenumatytą staigmeną, iš vieno airių kilmės newyorkiečio, rašomųjų dalykų prekybininko. A. Snieškaus paprašytas paskolinti komitetui kaikurių priemonių, reikalingų organizuoti manifestacijai dėl Lietuvos nepriklausomybės, pareiškė, kad, jei yra nepriklausomybės vertų kraštų, tai Lietuva tikrai jų tarpe: duodu jūsų darbui medžiagų nemokamai! Ir sukrovė rašinės reikmenų iš viso už 167.60 dol. Tad Komiteto raštinė jau veikia nuo liepos 12 dienos. Adresas:

Committee To Restore
Lithuania's Independence
29 W. 57 St., Tenth Floor
New York, N.Y. 10019;
Tel.: (212(752-0099

Studentų Ateitininkų Sąjunga raštu pareiškė visišką pritarimą žygiui ir pasiūlė savo narių pagalbą jam rengti ir vykdyti, "kur tik ji bus reikalinga, naudinga ir pritaikoma". Pareiškė samprotavimų bei patarimų dėl žygio rengimo metodų.

DVIEJI METAI SU DAINUOJANČIAIS VYRAIS

Laikas greit bėga. Rodos, dar taip neseniai įvyko pirmasis New Yorko lietuvių vyrų choro organizacinis susirinkimas, o štai jau dveji metai nuo to praėjo. Tas susirinkimas įvyko 1963 m. gegužės mėn. 12 d., dalyvaujant organizatoriui muzikui Vl. Baltrušaičiui ir 12 vyrų. Šiame susirinkime išrinkta organizacinis komitetas iš 3 asmenų. Choro repeticijos buvo pradėtos 1963 m. rudenį.

Dveji metai — palyginti gan trumpas laiko tarpas. Tačiau per dvejus metus choras susicementavo ir jau keliomis progomis pasirodė viešai. Šiandien choras savo repertuare turi 22 dainas, 2 bažnytines giesmes ir 6 operinius dalykus iš Rigoletto, Demono, Perlų žvejų, Trubadūro ir La Forza Del Destino. Praeitų metų pavasarį choras turėjo savo pirmąjį koncertą. Tai buvo choro egzaminas, atrodo, pavykęs puikiai. Be to, choras pasirodė Fordhamo universitete, koncertavo Baltimorėje, išpildė kompozitoriaus Banaičio kūrinius jo mirties minėjime Carnegie salėje New Yorke ir dainavo gegužės mėn. 13 d. Lietuvių Dienoje parodoje. Dėl šių įsipareigojimų choras turėjo atsisakyti kelių pakvietimų dainuoti kitose lietuvių kolonijose ir savo koncertą turėjo nukelti į rudens sezoną. Šis antrasis choro koncertas su visiškai nauja programa įvyks Franklin K. Lane mokyklos salėje, Woodhavene.

Chore dainuoja 30 vyrų. Tai gana nedaug New Yorkui. Juk čia lietuvių gyvena tūkstančiais, ir, rodos, lengva būtų sudaryti bent 50-ties vyrų grupę. Per dvejus metus ši 30-ties vyrų grupė maždaug laikosi pastoviai. Žinoma, vienas kitas dėl mokslo arba įvairių įsipareigojimų laikinai iš choro pasitraukė, keli nubyrėjo dėl kitų priežasčių, o štai paskiausiu laiku išsikėlė gyventi į Kaliforniją M. Ilgūnas, įdėjęs savo daug širdies į šio choro organizavimą ir jo egzistenciją.

Reikia pažymėti tą jaukumą ir šilimą, kuri vyrauja chore. Nors choristų yra įvairaus amžiaus, įvairių profesijų, gimusių Amerikoje ir atvažiavusių iš kitur, bet visus riša lietuviškos dainos meilė.

Štai prieš metus laiko atvykęs iš Venecuelos jaunuolis studentas Viktoras Kundrotas įsijungė į choro eiles ir sakosi, jog čia suradęs nuoširdumą ir labai mielą lietuvišką nuotaiką.

Repeticijos vyksta Lietuvių Atletų klubo patalpose Ridgewoode. Atletų klubo vadovybė tikrai verta viso choro padėkos už leidimą naudotis sale. Labai dažnai viduryje savaitės arba sekmadieniais salėje skamba dainos, ir ne vienas praeivis sustoja ir pasiklauso. Gi tos repeticijos tai, pasakyčiau, savotiška mokykla. Choro vadovo muz. Vl. Baltrušaičio meilė dainai ir mokėjimas prieiti prie dainininkų užkrečia choristus, ir dvi darbo valandos praeina tarsi kelios minutės, nepastebimai. Repeticijos be jokių užtęsimų laiku pradedamos ir laiku baigiamos, pasižymi darbinga nuotaika, susiklausymu ir nuoširdumu.

Taip ir norėtųsi kreiptis į New Yorke gyvenančius balsingus vyrus ir prašyti įsijungti į šio gražaus choro eiles.

NEW YORKO lietuvių vyrų choro vadovas Vl. Baltrušaitis kalba choro sezono užbaigime birželio 26. Nuotr. R. Kisieliaus.

IŠ LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Newark, N.J. — Lietuvos vyčių 29 kuopa savo mėnesinį susirinkimą buvo sušaukus liepos 20 šv. Jurgio salėje. Malda pradėjo pirmininkas Kazys Šipaila.

Susirinkimo svarbiausias uždavinys buvo aptarti artėjančius pietus ir išrinkti delegatus seimui, kuris bus rugpiūčio 5-8 Los Angeles, Calif. Delegatais išrinkta Marija Stonytė ir Liudvikas Stukas.

Šiemet kuopa mini savo 50 metų sukaktį. Sukaktis norima plačiau atžymėti. Kas turėtų su praeitim surištos medžiagos, prašom siųsti ją: Frank Vaskas, 105 Lincoln Park, Newark, N.J., 07102.

Pietūs numatyti spalio 2 šv. Jurgio salėje.

Kuopos iniciatyva, paremiant šv. Vardo draugijai ir sodalietėm, prie bažnyčios įtaisyta lenta, kurioje surašyta mišių tvarka bažnyčioje. Lentą padarė dail. Jonas Subačius. Šia proga dėkojame visiems, kurie prisidėjo auka.

Reiškiame nuoširdžią užuojautą buvusiam centro valdybos pirmininkui Juozui Sakevičiui, kurio brolis Aleksandras staiga mirė liepos 12.

Į vyčių seimą be minėtų delegatų dar vyksta: apskričio pirmininkas Aleksandras Vasiliauskas, Frank Vaškas — abu apskričio delegatai. Iš Elizabetho vyksta Martin Rusteika, Charles Chipinis, Ann Mitchell, iš Lindeno — Joseph Sable ir John Tratulis.

Baigiant susirinkimą, prel. I. Kelmelis sukalbėjo maldą. Sugiedotas vyčių himnas. Kitas susirinkimas bus rugpiūčio 17.

F.V.

BOSTONO ŽINIOS

Kun. Paskalis Balkauskas trapistas, liepos 25 d. išvyko į Romą studijuoti Gregorianum universitete, kur sieks teologijos daktaro laipsnio. Prieš išvykdamas dviem savaitėm buvo atvykęs pas savo mamytę, kuri gyvena prie pat šv. Petro parapijos bažnyčios.

Kun. Jonas Rusteika, kuris šiuo laiku atostogauja So. Bostone, kur gyvena jo mama ir kiti giminės, rugpiūčio 9 d. užbaigęs atostogas grįžta į parapiją Arkansas City, Kansas valstybėje. Ten jis yra klebonas.

Kun. Albinas Janiūnas, šv. Petro parapijos vikaras, rugpiūčio 1 išvyko vasaros atostogom.

Povilas ir Kastancija Baroliai rugpiūčio 15 d. švenčia 50 m. savo vedybinio gyvenimo sukaktį. Sukaktuvininkų intencija mišios bus aukojamos šv. Petro parapijos bažnyčioje 12:15 val. vidudienį. Po mišių banketas bus Whiton Hall, Dorchester.

Tėvų pranciškonų vienuolyne Kennebunkport, Maine, rugpiūčio 1 įvyko metinis piknikas. Mišių metu giedojo šv. Petro parapijos choras, kuriam vadovauja komp. Jeronimas Kačinskas. Parapijos choras ir Onos Ivaškienės vadovaujama tautinių šokių grupė išpildė taip pat popiečio meninę programą. Komp. Jeronimas Kačinskas su žmona pasiliko dviejų savaičių atostogoms tėvų pranciškonų vedamoje vasarvietėje. Šv. Petro parapijos bažnyčioje p. Kačinską pavaduoja seselė Inkarnata.

Lietuvių skautų Žalgirio tunto vadovų pasitarimas įvyko rugpiūčio 4 d. 9 val. vak. Skautų Būkle, kuris yra Liet. Piliečių Draugijos namuose.

Kun. Mykolas Vembrė, kuris vikarauja šv. Kazimiero parapijoje Brockton, Mass., vasaros atostogas praleido šv. Petro parapijos klebonijoje.

Kardinolo Richard Cushing patvarkymu, lietuvių parapijose liepos 18 buvo daroma speciali rinkliava Lietuvoje gyvenančių kunigų ir tikinčiųjų šalpai.

Naujasis vyskupas Pr. Brazys liepos 6 lankėsi šv. Petro parapijos klebonijoje ir tą pačią dieną aplankė Bostono arkivyskupą kardinolą Richard Cushing. Lankymosi metu kardinolas pažadėjo visus lietuvius klierikus, kurie tik norės, leisti studijuoti į Romą ir pats pažadėjo apmokėti visas išlaidas. Kardinolo didžiausias noras, kad lietuviai ruoštų kunigus Lietuvai.

Mirusieji

Po gedulingų šv. Petro parapijos bažnyčioje mišių palaidoti šie asmens:

Kazimieras Lekavičius (birželio 28 d.) 82 m. amžiaus. Velionis gyveno 62 Telegraph gatvė, So. Boston. Nuliūdime paliko dvi dukteris, sūnų ir seseris. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Valerija Borisienė (liepos 7 d.) 74 m. amžiaus. Velionė gyveno 611 E. 5ta gatvė So. Boston. Palaidota Naujos Kalvarijos kapinėse.

Ona Zibikienė (Liepos 7 d.) 72 m. amžiaus. Velionė gyveno 658 E. 6ta gatvė, So. Boston. Nuliūdime paliko sūnų. Palaidota miesto kapinėse.

Kazys Ulevičius (liepos 7 d.) 57 m. amžiaus. Velionis gyveno 911 E. Broadway, So. Boston. Nuliūdime paliko žmoną, dukterį ir sūnų. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

BALTIJOS TAUTŲ DIENA PASAULINĖJE PARODOJE

Lietuvių Komitetas Pasaulinei Parodai jau pirmiau yra nutarės, kad rugsėjo 5 d. įvyks bendras Baltijos tautų — lietuvių, latvių ir estų parengimas.

Jau pažadėjo dalyvauti programoje šios lietuvių šokėjų grupės: Philadelphijos Žilvinas, vedėja Vilė Puzinienė; Waterburio Suduva, ved. Grožvyda Maurutienė, Bostono tautinių šokių sambūris, vad. Ona Ivaškienė; New Haven tautiškų šokių grupė Vijurkas, ved. Lina Mikalavičiutė; Rochesterio Lazdynas, ved. Jadvyga Keginienė, New Jersey Baltija, ved. Vladas Melinis, ir Maironio šeštad. mokyklos ir New Yorko tautinių šokių grupė, vadov. Jadvygos Matulaitienės.

A.S.T.

Parduodamas namas ir mažas vasarnamis prie Ronkonkomos ežero. Namas yra išnuomuotas ir duoda pajamų po $110 per mėnesį per visus metus. Savininkas gali naudotis 3 kambarių vasarnamiu. Ežeras tik 5 minutės pėsčiam. Kaina $10,500. Įmokėjus $1,000 — morgičius yra išmokamas iš nuomos, o vasarnamis lieka veltui. Skambinti HI 1-6799.

Išnuomojamas 5 kambarių butas I aukšte Woodhavene. Tel. VI 7-5834. Teirautis bet kokiu laiku.

East New Yorke išnuomojamas gražus butas iš 6 šviesių kambarių. Tel. EV 5-8294.

JŪRŲ SKAUTŲ STOVYKLA

Gražioje Maino gamtoje, Tėvų Pranciškonų vienuolyno priegloboje, nuo liepos 31 iki rugpiūčio 14 d. įvyksta Bostono jūrų skautų stovykla. Jai vadovauja j.b. vl. Bronius Kovas.

Rugpiūčio 7 skautai iškilmingai dalyvaus pamaldose, nes tą dieną įvyks jūros diena. Stovykla lauks svečių iš tolimosios Chicagos ir visus tėvelius ir skautų prietelius kviečia atsilankyti.

Stovykloje vykdomi įvairūs buriavimai, inklavimai, mokomasi plaukti, nardyti, rengiama kelionė Maino upėmis, iškyla žvejų kuterių.

Stovyklos uždarymas — rugpiūčio 14.

VASAROS ATOSTOGAS

praleisti be rūpesčių—sveikai, linksmai, įdomiai — maloniai kviečiame

MEŠKOS ir MEŠKIUKO

vasarvietėje

42 Beach St., Monument Beach, Cape Cod, Mass.

Tel. 759-3251 (Area Code 617)

Savininkai patys svečius priima, pilnai aprūpina ir lietuvišku nuoširdumu globoja. • CAPE COD žalumos grožis, ATLANTO vandens malonumas, SILVER BEACH smėlio tyrumas — žavi gamtos dovana. • Mėgėjų patogumui yra valtis — žuvavimui, sail-fish—buriavimui, ping-pong stalas, teniso aikštė. • Vakare tėvams išvykus, prižiūrimi vaikai. Užsisakyti galima adresu:

MARIA LUSYS
88-01 104th Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. 849-1193
Iki malonaus pasimatymo!